

GMINA RYBNO

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego część III

Kierunki zagospodarowania przestrzennego

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr XXIX/11/13 Rady Gminy w Rybnie z dnia 28 lutego 2013 r. w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rybno.

- *tekst wyróżniony czcionką Times New Roman stanowi dotychczasową treść, pozostawioną w dokumencie studium*
- *tekst wyróżniony czcionką Arial (kursywą) stanowi zmianę w treści dokumentu studium*

Olsztyn, sierpień 2012 r.

Spis treści:

1. Zasady strukturalne polityki przestrzennej gminy	4
1.1. Główne elementy kształtowania struktury zagospodarowania przestrzennego gminy.	4
1.2. Pasma rozwoju funkcji osadniczych i gospodarczych pozarolniczych w obszarze gminy.	5
1.3. Układ strukturalny środowiska przyrodniczego i funkcji gospodarczych gminy.	5
1.4. Waloryzacja i zasady gospodarki przestrzennej w obszarach strukturalnych środowiska przyrodniczego	6
1.5. Funkcje gospodarcze gminy i zasady ich alokacji przestrzennej.	7
2. Obszary objęte i wskazane do objęcia ochroną z tytułu przepisów szczególnych	8
2.1. Rezerwaty przyrody.	8
2.2. Użytki ekologiczne.	8
2.3. Welski Park Krajobrazowy.	8
2.4. Obszary chronionego krajobrazu.	9
2.5. Obszary Natura 2000	10
2.6. Lasy ochronne.	10
2.7. Pomniki przyrody	11
2.8. Obszary wskazane do objęcia ochroną środowiska przyrodniczego.	12
2.9. Dobra kultury prawnie chronione.	14
3. Lokalne wartości środowiska przyrodniczego i zagrożenia środowiskowe	26
3.1. Kopaliny.	26
3.2. Wody podziemne.	27
3.3. Podstawowe komponenty środowiska przyrodniczego.	27
3.4. Zagrożenia środowiskowe.	27
4. Obszary zabudowane i przeznaczone pod zabudowę	29
4.1. Obszary rozwoju i koncentracji funkcji osadniczych i gospodarczych wraz z zabudową istniejącą do przekształceń funkcjonalno – przestrzennych.	29
4.2. Obszary rozwoju funkcji turystyczno – wypoczynkowych.	30
4.3. Wiejskie ośrodki osadnicze poza obszarami koncentracji i rozwoju funkcji osadniczych i gospodarczych.	30
5. Kierunki rozwoju infrastruktury technicznej i komunikacji	31
5.1. Gospodarka wodno – ściekowa.	31
5.2. Gazownictwo, elektroenergetyka i energetyka ciepła.	32
5.3. Gospodarka odpadami.	34
5.4. Komunikacja drogowa i kolejowa.	34
6. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej	35
6.1. Podstawowe kierunki w ramach rozwoju i zagospodarowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej	35
6.2. Podstawowe kierunki w ramach rozwoju i zagospodarowania leśnej przestrzeni produkcyjnej	35
6.3. Obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej we władaniu ANR i kierunki ich przekształceń własnościowych.	36
7. Obszary do objęcia zakazem gnojowicowania i zabudowy	36
8. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży 2000 m2 oraz obszary przestrzeni publicznej	36
8.1. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	36
8.2. Obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m2	37
8.3. Obszary przestrzeni publicznej	37
9. Obszary wskazane do objęcia sporządzeniem miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i zakupem gruntów do gminnego zasobu gruntów	37
10. Wykaz obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w obszarze gminy Rybno	38
11. Zadania dla realizacji celów publicznych	40
11.1. Projektowane zadania dla realizacji lokalnych celów publicznych z tytułu głównych celów polityki przestrzennej gminy:	40
11.2. Postulowane zadania dla realizacji ponadlokalnych celów publicznych	41
12. Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych	41

13.	Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny	41
14.	Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej	42
15.	Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych	42
16.	Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji.....	42
17.	Inne obszary problemowe.....	42
18.	Uwarunkowania wynikające z warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia	42

1. Zasady strukturalne polityki przestrzennej gminy

Na podstawie dokonanej analizy uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego gminy (cz. I - sza studium) oraz określonych przez zarząd gminy podstawowych problemów rozwoju i głównych celów polityki przestrzennej w jej obszarze (cz. II - ga studium) :

- odstępuje się od dotychczasowego modelu kształtowania struktury zagospodarowania przestrzennego, opartego o tzw. jednostki strukturalno - bilansowe obowiązującego miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Rybno;
- przyjmuje się zasady polityki przestrzennej gminy, oparte o kształtowanie układu pasmowego koncentracji funkcji osadniczych i gospodarczych w powiązaniu z uwarunkowaniami i predyspozycjami struktur środowiska przyrodniczego w obszarze gminy.

W materiałach CUP do wstępnej koncepcji zagospodarowania przestrzennego kraju uznaje się za celowe kształtowanie układów pasmowo-węzłowych funkcji osadniczych i gospodarczych nierolniczych. Potwierdzeniem takich prawidłowości w sieci osadniczej gminy Rybno jest fakt obecnej koncentracji ok. 80 % ludności gminy w miejscowościach położonych na ciągu komunikacji wojewódzkiej drogi Nr 538 Działdowo – Nowe Miasto i linii magistralnej PKP Warszawa – Gdynia wraz z miejscowościami stanowiącymi węzły dróg powiatowych. Dlatego w studium przyjęto powyższą tendencję jako podstawę polityki kształtowania sieci osadniczej gminy. Polityka ta kieruje się tworzeniem warunków do inwestowania w obszarach, gdzie rzeczywiście następuje aktywizacja procesów gospodarczych i osadniczych, z jednoczesnym uwzględnieniem stanu, zasobów i możliwości środowiska przyrodniczego. Stąd obszary położone w układzie pasmowym, jako koncentrujące rozwój funkcji osadniczych i gospodarczych nierolniczych w gminie, muszą posiadać niezbędne wyposażenie infrastrukturalne z tytułu ochrony środowiska przyrodniczego i tworzenia warunków do inwestowania. Natomiast tereny (w/g waloryzacji ECONET na terenie gminy najcenniejsze przyrodniczo, wchodzące w skład Welskiego Parku Krajobrazowego) są w przyjętej polityce przestrzennej gminy obszarami rozwoju funkcji gospodarczych, niekonfliktogennych z zasadami ochrony walorów przyrodniczych. Nie jest również celowym w polityce przestrzennej gminy budowanie hierarchicznego układu sieci osadniczej z tytułu urządzeń obsługi ludności gminy. Na tle ukształtowanego już układu pasmowego sieci osadniczej, w sytuacji dobrego skomunikowania miejscowości na terenie gminy z ośrodkiem gminnym w Rybnie, model hierarchiczny sieci nie byłby rozwiązaniem właściwym.

1.1. Główne elementy kształtowania struktury zagospodarowania przestrzennego gminy.

W kształtujących się warunkach gospodarki rynkowej, odniesionych do dziedziny gospodarki przestrzennej, głównym przedmiotem polityki gminy stają się następujące elementy strukturalne:

- a) pasmowy układ rozwoju funkcji osadniczych i gospodarczych pozarolniczych w otoczeniu ciągu komunikacji krajowej (droga wojewódzka Nr 538 Działdowo – Nowe Miasto i linia magistralna PKP Warszawa – Gdynia)

- b) układ struktury środowiska przyrodniczego, składający się z 3-ch obszarów o zróżnicowanych uwarunkowaniach i predyspozycjach dla rozwoju funkcji gospodarczych.

1.2. Pasma rozwoju funkcji osadniczych i gospodarczych pozarolniczych w obszarze gminy.

Za główny obszar aktywizacji funkcji osadniczych i gospodarczych w gminie należy przyjąć otoczenie ciągu komunikacji krajowej (droga krajowa Nr 538 Działdowo – Nowe Miasto łącząca drogi krajowe nr: 7, 15 i 16 oraz linia magistralna PKP Warszawa – Gdynia) wraz z węzłami dróg powiatowych. Układ ten grupuje następujące miejscowości – ogniwa sieci osadniczej: Hartowiec, Jeglia, Dębień, Rybno, Tuczki, Żabiny, Gralewo oraz Rumian i Koszelewy, stanowiąc jeden z dwóch głównych przedmiotów wykonywania polityki przestrzennej. Powinna ona w w/w układzie tworzyć warunki inwestowania dla rozwoju funkcji osadniczych, produkcyjnych i usługowych, koncentrując tutaj:

- a) wyposażenie infrastrukturalne,
- b) funkcje publiczne,
- c) gminny zasób gruntów.

Odrębną jakością w w/w układzie jest ośrodek gminy – wieś Rybno wraz ze swoim bezpośrednim otoczeniem. W polityce przestrzennej gminy należy założyć koncentrację w ośrodku gminnym : głównych funkcji publicznych, funkcji węzłowych rozrządu ruchu turystyczno – wypoczynkowego oraz rozwoju funkcji osadniczych i gospodarczych pozarolniczych.

1.3. Układ strukturalny środowiska przyrodniczego i funkcji gospodarczych gminy.

Drugim z głównych przedmiotów polityki przestrzennej gminy powinien być układ struktury jej środowiska przyrodniczego, warunkujący prawidłowy rozwój głównych funkcji gospodarczych gminy.

Delimitacji tego układu dokonano na podstawie:

- a) koncepcji krajowej sieci ekologicznej ECONET – POLSKA,
- b) prawnie określonych granic Welskiego Parku Krajobrazowego, utworzonego Rozporządzeniem Wojewody Warmińsko-Mazurskiego Nr 34 z dnia 27 września 2005 (Dz. Urzędowy Woj. Warmińsko-Mazurskiego Nr 140 z dnia 5 października 2005, poz. 1646),
- c) alokacji przestrzennej głównych funkcji gospodarczych gminy: rolnictwa, turystyki i wypoczynku oraz eksploatacji surowców mineralnych.

W wyniku powyższej delimitacji przyjęto w studium podział gminy na trzy następujące obszary o zróżnicowanych warunkach i predyspozycjach środowiska przyrodniczego dla rozwoju głównych funkcji gospodarczych:

- a) północna część gminy – obszar funkcji rolniczych gospodarki chłopskiej, z dominacją rolniczą gruntów ornych. Obszar ten powinien koncentrować rozwój przetwórstwa rolno – spożywczego i urządzeń obsługi rynku rolnego;

- b) środkowa część gminy – obszar (pokrywający się w zasadzie z granicami Welskiego Parku Krajobrazowego) o najwyższych walorach przyrodniczych prawnie chronionych, koncentrujący rozwój funkcji turystyczno – wypoczynkowych i krajoznawczych.
- c) południowa część gminy – obszar funkcji rolniczych gospodarki chłopskiej i gospodarstw wielkoobszarowych z dominacją rolniczą użytków zielonych. Obszar ten koncentruje również rozwój głównych funkcji produkcyjnych w gminie, związanych z eksploatacją i przetwórstwem kruszywa naturalnego.

1.4. Waloryzacja i zasady gospodarki przestrzennej w obszarach strukturalnych środowiska przyrodniczego

W studium przyjęto następujące elementy waloryzacyjne i zasady użytkowania dla polityki przestrzennej w w/w obszarach strukturalnych środowiska przyrodniczego:

Obszar	Elementy waloryzacyjne	Zasady użytkowania i ochrony, predyspozycje funkcjonalne.
Północny	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przeciętą wartość przyrodniczą. 2. Gleby o średniourodzinne z przewagą klasy IV-tej - o najwyższej przydatności na terenie gminy. 3. Niska lesistość. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Obszar spełniający funkcję korytarza ekologicznego w krajowej sieci ekologicznej. 2. Predyspozycje do: <ul style="list-style-type: none"> - rolnictwa - zwiększania ilości zieleni wysokiej, lokalnie do dolesień. 3. Ochrona przed koncentracją funkcji osadniczych bez właściwie rozwiązanej gospodarki wodno - ściekowej.
Środkowo - zachodni	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wysoka wartość przyrodnicza 2. Gleby słabourodzinne 3. Duży kompleks leśny, jeziora, duże mokradła 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Obszar o wysokiej randze w hierarchii sieci ekologicznej. 2. Tereny generalnie w granicach Welskiego Parku Krajobrazowego. 3. Walory przyrodnicze dla turystyki kwalifikowanej (krajoznawczej) ekstensywnej. Lokalnie (w rejonie Rybna) możliwe bardziej intensywne formy turystyki. 4. Lokalnie predyspozycje do dolesień 5. Ochrona przed koncentracją funkcji osadniczych i bazy turystyczno-wypoczynkowej (z wyjątkiem rejonu Rybna) oraz intensywnymi metodami gospodarki rolnej. 6. Koncentrację sieci osadniczej i bazy

		turystyczno - wypoczynkowej w rejonie Rybna wiązać z właściwymi rozwiązaniami gospodarki wodno - ściekowej.
Południowo - wschodni	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przeciętna wartość przyrodnicza. 2. Gleby słabourodzajne. Miejscami duży udział użytków zielonych. 3. Niska lesistość. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Obszar spełniający funkcję korytarza ekologicznego w krajowej sieci ekologicznej. 2. Predyspozycje do: <ul style="list-style-type: none"> - zwiększania lesistości - lokalnie do rolnictwa, miejscami opartego o bazę użytków zielonych 3. Ochrona przed koncentracją funkcji osadniczych bez właściwie rozwiązanej gospodarki wodno - ściekowej.

1.5. Funkcje gospodarcze gminy i zasady ich alokacji przestrzennej.

Z uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego gminy i przyjętych wyżej ustaleń strukturalnych jej polityki przestrzennej wynikają główne funkcje gospodarcze gminy i zasady ich alokacji przestrzennej. Za główne w gminie Rybno należy przyjąć funkcje: rolnicze, turystyczno – wypoczynkowe i produkcyjne. Warunki i struktura przestrzenna rozwoju głównych funkcji gminy są określone w przyjętej waloryzacji i warunkach gospodarki przestrzennej w poszczególnych obszarach strukturalnych środowiska przyrodniczego. W proporcjach rozwoju głównych funkcji gminy należy przyjąć w polityce przestrzennej wzrastający udział funkcji turystyczno – wypoczynkowych i produkcyjnych wobec dominującej dotychczas funkcji rolnej. Proces ten należy ująć w polityce przestrzennej gminy poprzez lokalizacje:

- a) przetwórstwa rolno – spożywczego i urzędzeń obsługi rynku rolnego – północnej części gminy, w otoczeniu pasma rozwoju funkcji osadniczych i gospodarczych (rejon wsi Dębień),
- b) funkcji produkcyjnych, związanych z bazą surowcową złoża kruszywa naturalnego „Żabiny” - w południowej części gminy w rejonie miejscowości : Żabiny – Gralewo
- c) intensywnych form zagospodarowania turystyczno – wypoczynkowego i bazy tej funkcji o wysokim standardzie – w środkowej części gminy, w obszarze położonym między ośrodkiem gminy Rybno a południowym brzegiem jez. Rumian,
- d) ekstensywnych form zagospodarowania turystyczno – wypoczynkowego i funkcji krajoznawczych – w środkowej części gminy, w obszarze położonym na południowy zachód od ośrodka gminy Rybno, stanowiącym otoczenie jezior: Grądy i Tarczyńskiego.

Ujęte w studium główne zasady i kierunki polityki przestrzennej gminy ilustruje załącznik graficzny.

2. Obszary objęte i wskazane do objęcia ochroną z tytułu przepisów szczególnych

2.1. Rezerwaty przyrody.

Wykaz ustanowionych rezerwatów przyrody położonych na terenie gminy Rybno.

Nazwa	Przedmiot ochrony	Akt prawny powołujący	Powierzchnia w ha
Rezerwat przyrody „Ostrów Tarczyński”	Ptaki, krajobraz, siedliska, zespoły roślinne	Zarz. MOŚZNiL z 31.12. '93r. (Dz.U.nr 5,poz.40)	108,11
Rezerwat przyrody „Jezioro Neliwa”	Eutroficzny akwen, krajobraz, siedliska, zespoły roślinne	Rozp. Woj. Warm-Maz Nr 57 z dnia 29 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2007 r. Nr 6 poz. 138)	16,52

2.2. Użytki ekologiczne.

Wykaz ustanowionych użytków ekologicznych położonych na terenie gminy Rybno.

Nazwa	Przedmiot ochrony	Akt prawny powołujący	Powierzchnia w ha
Użytek ekologiczny „Koszelewki”	Roślinność o charakterze torfowiskowym	Rozp. Nr 93 Woj. Warmińsko-Mazurskiego z 30 lipca 2009 r. (Dz. U. z 2009 r. Nr 105 poz. 1726)	594,6

2.3. Welski Park Krajobrazowy.

Utworzony został w 1995 r. i obejmuje obszar o powierzchni 24237 ha, a jego otulina 3793 ha. Cele ochrony i zakazy na terenie Parku wprowadzone zostały Rozporządzeniem Woj. Warmińsko-Mazurskiego Nr 34 z dnia 27 września 2005 r. w sprawie Welskiego Parku Krajobrazowego. Park obejmuje obszary koncentracji walorów przyrodniczych, krajobrazowych, kulturowych i rekreacyjnych, związane z dorzeczem rzeki Wel.

W obrębie gminy, Park zajmuje całą jej południowo - zachodnią część (od Gronowa do Koszelew), oraz część środkowo - północno - wschodnią (rejon między Rybnem i jez. Zarybinek, a rynną jez. Rumian).

Ponadto została utworzona otulina parku, która na terenie gminy Rybno obejmuje jej część środkowo - północną (między Jeglią, Truszczynami, Rumianem i Rybnem).

Łącznie park wraz z otuliną zajmuje większą część obszaru gminy.

Zgodnie z postanowieniami Rozporządzenia w sprawie Welskiego Parku Krajobrazowego, na jego obszarze ustala się następujące szczególne cele ochrony:

- 1) Wartości przyrodniczych:
 - a) zachowanie swobodnie meandrującej rzeki Wel i jej doliny oraz licznych starorzeczy i odnóg, torfowisk i obszarów wodno-błotnych,
 - b) zachowanie pozostałości naturalnych kompleksów leśnych, bogactwa szaty roślinnej, obejmującej liczną grupę chronionych i rzadkich gatunków roślin i zbiorowisk roślinnych;
- 2) Wartości historycznych i kulturowych:
 - a) zachowanie swoistego charakteru zabudowy wiejskiej,
 - b) zachowanie i popularyzacja miejscowej gwary,
 - c) zachowanie tradycyjnej funkcji wsi poprzez popularyzację dziedzictwa materialnego i gromadzenie zbiorów muzealnych,
- 3) Walorów krajobrazowych:
 - a) zachowanie w niewielkim stopniu przekształconego krajobrazu rolniczego,
 - b) zachowanie wysokich skarp polodowcowych rynien jeziornych i odcinków przełomowych rzeki Wel ze szczególnym uwzględnieniem jej odcinków o charakterze potoku górskiego.

Rozporządzenie wprowadza na terenie Parku i otuliny między innymi następujące zakazy:

- 1) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- 2) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, za wyjątkiem prac związanych z bezpieczeństwem przeciwpowodziowym lub przeciwoświsiskowym lub budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- 3) likwidacji i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;

2.4. Obszary chronionego krajobrazu.

Obszar chronionego krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych. Obszary chronionego krajobrazu jako formę ochrony przyrody ustanawia się na terenach o wysokich walorach przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych, tam gdzie procesy antropogeniczne nie zniszczyły tych wartości. Ochroną obejmuje się całe geokompleksy (geosystemy), stosując zasadę powiązania tych obszarów w system przestrzennie ciągły, powiązany wzajemnie. Powiązania te łącząc ze sobą poszczególne typy ekosystemów mają za zadanie zachować więzi przyrodnicze, które z kolei są podstawą przemieszczania się gatunków. Na obszarach chronionego krajobrazu mają zastosowanie przepisy ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2003 r. (Dz.U. 2004 Nr 92 poz. 880 z późn. zm.) wraz z właściwymi aktami wykonawczymi do w/w ustawy.

Na terenie gminy Rybno występują następujące obszary chronionego krajobrazu:

- Hartowiecki Obszar Chronionego Krajobrazu o powierzchni 384,2 ha,
- Obszar Chronionego Krajobrazu Otuliny Welskiego Parku Krajobrazowego – Dębień o powierzchni 1 757,3 ha,.
- Naguszewski Obszar Chronionego Krajobrazu - o powierzchni 206,2 ha.
- Obszar Chronionego Krajobrazu - Grzybiny - o powierzchni 2 084,8 ha.

Na w/w obszarach chronionego krajobrazu, akty wykonawcze do ustawy o ochronie przyrody, wprowadzają m.in. następujące zakazy:

- 1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 2) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska;
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 4) lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej;

2.5. Obszary Natura 2000

Na terenie gminy znajdują się specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 - OSTOJA WELSKA PLH280014 obejmuje odcinek rzeki Wel i jej doliny (włącznie z Torfowiskiem Kopaniarze), wraz z przyległymi do niej obszarami bagiennymi tzw. Ostoje Koszelewskie, Zompy Jeglijskie i jezioro Neliwa wraz z otoczeniem. W znacznej części są to tereny, na których zarzucono użytkowanie. Rzeka meandrując, płynie przez częściowo przesuszone torfowiska, w dużej części porośnięte lasem i zaroślami. Pośród lasów występują większe płaty podmokłych łąk oraz alkalicznych torfowisk niskich, mechowisk i szuwarów wielkoturzycowych. Ostoje Koszelewskie to kompleks przyrodniczy suchych i podmokłych lasów, łąk, częściowo osuszonych mokradeł i nieużytków oraz stawów rybnych i torfowisk z zespołem kilkudziesięciu różnej wielkości zbiorników pozostałych po eksploatacji torfu. Zompy Jeglijskie to obszar mokradeł obejmujący torfowiska niskie i przejściowe z licznymi zarastającymi potorfowymi zbiornikami wodnymi, wilgotne łąki oraz zespoły zarośli łozowych i młodego olsu oraz lasów brzoźowych. Jezioro Neliwa jest płytkim (maksymalna głębokość 1,5 m) naturalnym jeziorem eutroficznym z podwodnymi łąkami ramienic, otoczonym szerokim pasem szuwarów i zarośli. Od południa jezioro graniczy z lasem, zaś na zachód od niego ciągną się podmokłe łąki.

2.6. Lasy ochronne.

Lasy o szczególnych walorach przyrodniczych – zidentyfikowanych według kryteriów HCVF (High Conservation Value Forests) adaptowanych do warunków Polski przez Związek Stowarzyszeń „Grupa Robocza FSC – Polska”. Dominujące funkcje lasów ochronnych: lasy

ochronne ogólnego przeznaczenia: glebochronne, ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, wodochronne; lasy ochronne specjalnego przeznaczenia: na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych, wodochronne; lasy gospodarcze: pozyskiwanie drewna, lasy nasienne.

Na terenie gminy Rybno występują lasy HCWF. Istnienie takich form ochronnych na terenie lasów położonych w granicach gminy Rybno w sposób zasadniczy wpływa na możliwości ich wykorzystywania dla celów rekreacyjnych. Racjonalna gospodarka leśna zapewnia ochronę gleb i terenów szczególnie narażonych na zniszczenie lub uszkodzenie oraz o specjalnym znaczeniu społecznym, ochronę wód powierzchniowych oraz głębinowych. Właściwa gospodarka leśna pozwala lasom istniejącym na terenie gminy na spełnianie (w sposób naturalny lub też w wyniku działalności człowieka) różnych funkcji, które można podzielić na dwie podstawowe grupy: produkcyjną i pozaprodukcyjną. Funkcje produkcyjne (gospodarcze) lasu, polegają na zdolności do produkcji biomasy i ciągłego powtarzania tego procesu, co umożliwia trwale użytkowanie drewna i surowców nieдрzewnych pozyskiwanych z lasu, w tym użytków gospodarki łowieckiej. W konsekwencji prowadzi to do uzyskiwania dochodów. Do funkcji pozaprodukcyjnych należy zaliczyć między innymi funkcje ekologiczne (ochronne) oraz funkcje społeczne. Funkcje ekologiczne wyrażają się między innymi korzystnym wpływem lasów na kształtowanie klimatu, skład atmosfery, regulację obiegu wody w przyrodzie, ochronę gleb przed erozją i krajobrazu przed stepowaniem, zachowanie potencjału biologicznego bardzo dużej liczby gatunków i ekosystemów, a także różnorodności krajobrazu. Z kolei funkcje społeczne lasu kształtują korzystne warunki zdrowotne i rekreacyjne dla społeczeństwa, zapewniają rozwój kultury, nauki i edukacji ekologicznej społeczeństwa.

Lasy ochronne w obszarze gminy Rybno wyznaczono w rejonie Olszyn Grzybińskich, nad jeziorem Neliwa i Zakrocz oraz w rezerwacie Ostrów Tarczyński.

2.7. Pomniki przyrody

Pomnikami przyrody są to pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głazy narzutowe oraz jaskinie.

Na terenie gminy Rybno znajdują się obiekty w randze pomnika przyrody:

Nr Rejestru	Miejscowość	Opis przedmiotu poddanego ochronie
17/79/77	Hartowiec	Klon jawor o obwodzie na wys.1,3 m 285 cm wys.20 m
18/80/77	Hartowiec	Dąb szypułkowy o obwodzie na wys.1,3 m 287 cm wys.22 m
19/81/77	Hartowiec	Jesion wyniosły o obwodzie na wys.1,3 m 255 cm wys.24 m
56/117/78	Leśnictwo Kostkowo	Sosna pospolita o obwodzie na wys.1,3 m 240 cm wys.30 m
57/118/78	Przy drodze Rybno - Gronowo	5 dębów szypułkowych
223/284/85	Żabiny	Klon pospolity o obwodzie na wys.1,3 m 389 cm wys.21 m
224/285/85	Żabiny (park)	2 lipy drobnolistne
225/286/85	Żabiny	Klon pospolity o obwodzie na wys.1,3 m 369 cm wys.24 m
322/383/89	Olszewo	Dąb szypułkowy o obwodzie na wys.1,3 m 284 cm wys.32 m
351/412/92	Tuczki	Lipa drobnolistna o obwodzie na wys.1,3 m 340 cm wys.26 m

352/413/92	Koszelewki	Dąb bezszypułkowy o obwodzie na wys.1,3 m 400 cm wys.28 m
353/414/92	Leśnictwo Olszewo	Sosna pospolita o obwodzie na wys.1,3 m 203 cm wys.26 m
350/411/92	Tuczki	Jodła pospolita o obwodzie na wys.1,3 m 245 cm wys.27 m
349/410/92	Tuczki	Lipa drobnolistna o obwodzie na wys.1,3 m 330 cm wys.23 m
374/435/94	Koszelewy	Lipa drobnolistna o obwodzie na wys.1,3 m 370 cm wys.17 m Klon pospolity o obwodzie na wys.1,3 m 230 cm wys.21 m
388/449/95	Leśnictwo Olszewo	Dąb szypułkowy o obwodzie na wys.1,3 m 339 cm wys.18 m
405/466/96	Rybno ul Lubawska 24	Lipa drobnolistna o obwodzie na wys.1,3 m 530 cm wys.25 m
406/467/96	Rybno ul Nowomiejska 1	Topola osika o obwodzie na wys.1,3 m 273 cm wys.20 m
407/468/96	Leśnictwo Kostkowo	Jesion wyniosły o obwodzie na wys.1,3 m 530 cm wys.25
428/489/96	Rumian	Lipa drobnolistna o obwodzie na wys.1,3 m 295 cm wys.27 m
429/490/96	Rumian	Lipa drobnolistna o obwodzie na wys.1,3 m 423 cm wys.27 m
	Rybno	dąb szypułkowy 3szt., dąb bezszypułkowy 1 szt. o obwodzie na wys.1,3 m 306-350 cm wys.19-22,5 m
431/492/96	Dębień	Głaz narzutowy o obwodzie przy ziemi 650 cm i wys. 145 cm
433/494/96	Truszczyń	Głaz narzutowy o obwodzie przy ziemi 615 cm i wys. 130 cm
434/495/96	Dębień	Głaz narzutowy o obwodzie przy ziemi 625 cm i wys. 113 cm
435/496/96	Truszczyń	Głaz narzutowy o obwodzie przy ziemi 690 cm i wys. 75 cm

2.8. Obszary wskazane do objęcia ochroną środowiska przyrodniczego.

2.8.1. Rezerwaty przyrody.

Na obszarze gminy Rybno projektuje się utworzenie czterech rezerwatów przyrody, położonych na terenie Welskiego Parku Krajobrazowego.

Wykaz projektowanych rezerwatów przyrody przedstawia się następująco:

Nazwa	Przedmiot ochrony	Powierzchnia w ha
Kopaniarze	Projektuje się objęcie ochroną kilku oddziałów leśnych (m. in. z grądem, borem mieszanym, borem sosnowym świeżym i brzezina bagiennej)	156,58
Ostoje Koszelewskie	Projektuje się jego powołanie w celu ochrony stanowisk reliktowych i rzadkich gatunków roślin, jak i miejsca bytowania i lęgów wielu ptaków (między innymi żurawi)	139,61
Olszyny Grzybińskie	Obejmuje ciąg naturalnych olsów i lęgów olszowych wzdłuż rzeki Wel	
Dolina Strugi Rumiańskiej	Rezerwat tworzy się głównie dla ochrony reliktowych i rzadkich roślin	56,9

2.8.2. Użytki ekologiczne.

Na obszarze gminy Rybno planuje się utworzenie siedmiu użytków ekologicznych. Z jednym wyjątkiem, położone są one na terenie Welskiego Parku Krajobrazowego, w południowo - zachodniej części gminy.

Wyszczególnienie projektowanych użytków ekologicznych przedstawia się następująco: Użytki wyszczególnione w raporcie o stanie środowiska za 2011 r.:

- 1) ponad 3-kilometrowy odcinek doliny rzeki Wel od miejscowości Grabacz do jez. Tarczyńskiego. Powierzchnia proj. użytku wynosi około 150 ha. Celem ochrony są głównie fitocenozy o dużej różnorodności i naturalności, a także bogata fauna ptaków;
- 2) rozległy kompleks zarastających potorfii, wilgotnych łąk, zarośli i lasów o powierzchni około 516 ha, zwanych Torfowiskiem Koszelewki. Obszar stanowi integralny układ z terenem proj. rezerwatu „Koszelewskie Ostoje”. Ma znaczenie hydrologiczne, botaniczne i ornitologiczne;
- 3) zmeliorowane i częściowo wyeksploatowane torfowiska niskie, przyległe do kompleksu grądów leśnictwa Kostkowo, ciągnące się od jez. Neliwa (proj. rezerwat) w stronę Jeglii i Gronowa. Dominują tu zarastające potorfia, zarośla łożowe i różnego typu wilgotne łąki. Część fitocenoz ma charakter naturalny i półnaturalny. Obiekt ten o powierzchni około 66 ha ma duże znaczenie w retencji wody;
- 4) torfowiska niskie o cechach naturalnych przy jez. Zarybinek, po jego zachodniej stronie. Wartość przyrodniczą mają głównie naturalne fitocenozy olsów. Powierzchnia obiektu wynosi około 13 ha;
- 5) - łąg olszowy ze starym drzewostanem o powierzchni ok. 7 ha, położony po zachodniej stronie Welu na północ od wsi Grabacz;

Inne tereny, proponowane w „Powszechnej inwentaryzacji przyrodniczej gminy Rybno - '93 r.” do utworzenia użytków ekologicznych:

- 1) - kompleks wilgotnych zarośli, szuwarów i łąk wraz z jeziorem Gronówko, między wsią Gronowo i Grądy. Cechą szczególną jest mozaikowy układ roślinności. Żeruje tu między innymi kania i żuraw;
- 2) - malownicza rynna na wschód od jez. Hartowieckiego z kompleksem torfowisk w dnie i półnaturalnymi murawami na północnych zboczach, które należałoby zachować.

2.9. Dobra kultury prawnie chronione.

Działalność inwestycyjną na obszarach objętych ochroną konserwatorską, w szczególności dotyczącą obiektów i ich otoczenia wymienionych w ppkt. 2.9.2.i 2.9.3., można prowadzić zgodnie z zasadami integracji konserwatorskiej tj. m.in.:

- zachowania i kontynuacji historycznych układów zabudowy,
- zachowania zasadniczych elementów historycznego rozplanowania ulic i placów,
- nawiązania formą, detalem architektonicznym i rozplanowaniem nowej zabudowy do zabudowy tradycyjnej,
- stosowania tradycyjnych materiałów budowlanych,
- adaptacji istniejących obiektów do nowej funkcji pod warunkiem utrzymania ich charakteru (w tym m.in.: skali zabudowy, geometrii i pokrycia dachu, kolorystyki dachu, nachylenia połaci dachowych, wykorzystania tradycyjnych materiałów budowlanych),
- w obrębie historycznych cmentarzy obowiązuje ochrona układu przestrzennego (alei, układu kwater), ochrona zabytkowego drzewostanu,
- w obrębie historycznych parków obowiązuje ochrona układu przestrzennego i historycznego sposobu zagospodarowania, ochrona zabytkowego drzewostanu,

2.9.1. Stanowiska archeologiczne.

Nr	Miejscowość	Stanowisko w obrębie obszaru	Opis
1	Truszczyń	st.1 obszar 31-55	5 fr. cer. XIV w. (XV w.)
2	Truszczyń Kolonie	St. 2 obszar 31-55	5 fr. cer. XV-XVI w.
3	Rumian	st. 1 obszar 31-56	2 fr. cer. star. , 5 fr. cer. XIV w.
4	Naguszewo	St. 2 obszar 31-56	2 fr. cer. wśr.
5	Naguszewo	St. 3 obszar 31-56	Cmentarzysko z obstawą kamienną
6	Truszczyń	St. 5 obszar 31-56	Ślady osadnictwa, śr.
7	Truszczyń	St. 6 obszar 31-56	Ślady osadnictwa, star.
8	Rumian	St. 7 obszar 31-56	Ślady osadnictwa, śr., now.
9	Rumian	St. 8 obszar 31-56	Ślady osadnictwa, owr., now., star.; osada śr.
10	Rumian	St. 9 obszar 31-56	Osada wśr.
11	Rumian	St. 10 obszar 31-56	Ślady osadnictwa, wśr. now.
12	Rumian	St. 11 obszar 31-56	Ślady osadnictwa, wśr. now.
13	Rumian	St. 12 obszar 31-56	Ślady osadnictwa, wśr. now.
14	Rumian	St. 13 obszar 31-56	Ślady osadnictwa, śr. now.
15	Rumian	St. 14 obszar 31-56	Ślady osadnictwa, ek.
16	Rumian	St. 15 obszar 31-56	Ślady osadnictwa, śr.
17	Rumian	St. 16 obszar 31-56	Ślady osadnictwa, śr.
18	Hartowiec	St. 1 obszar 32-55	3 fr. cer. XI-XIII w.
19	Truszczyń	St. 2 obszar 32-55	10 fr. cer. XII-XIII w.
20	Dębień	St. 1 obszar 32-56	1 odpadek przemysłowy, krzemień bałtycki
21	Nowa Wieś	St. 2 obszar 32-56	3 fr. cer. XIV-XV w.
22	Prusy	St. 3 obszar 32-56	1 fr. rdzenia jednopiętrowego, 1 wiórek, 2 odlupki negatywowe, 2 odpadki przemysłowe, ep. kamienia, mezolit
23	Prusy	St. 4 obszar 32-56	1 półtylczak, ep. kamienia, mezolit
24	Rumian	St. 5 obszar 32-56	1 fr. cer. XI-XIII w.
25	Rybno	St. 6 obszar 32-56	1 fr. cer. XIII w., 1 fr. cer. XIV- XV w.

26	Rybno Kolonia	St. 7 obszar 32-56	2 fr. cer. XV w.
27	Rybno Kolonia	St. 8 obszar 32-56	2 odpadki przemysłowe, krzemień bałtycki, 5 fr. cer- H, 3 fr. cer. – koniec XIII w.
28	Rybno- Zajeziorek	St. 9 obszar 32-56	27 fr. cer. XII-XIII w.
29	Koszelewki	St. 16 obszar 33-55	Ślady osadnictwa, P/M
30	Koszelewki	St. 17 obszar 33-55	Ślady osadnictwa, now.
31	Tuczki	St. 5 obszar 33-56	4 fr. cer. XV-XVI w.
32	Tuczki	St. 6 obszar 33-56	4 fr. cer. XIV-XV w.
33	Kopaniarze	St. 7 obszar 33-56	6 fr. cer. XII-XIII w.
34	Nadl. Kostkowo	St. 8 obszar 33-56	3 fr. cer. XIV-XV w., star. 1 fr. cer.
35	Tuczki	St. 9 obszar 33-56	1 fr. cer. IX w. lub star., 7 fr. cer. XIV-XV w.
36	Kopaniarze	St. 10 obszar 33-56	2 fr. cer. star., 2 fr. cer. XIII w.
37	Tuczki	St. 11 obszar 33-56	2 fr. cer. XIII-XIV w.
38	Żabiny	St. 12 obszar 33-56	24 fr. cer. XIV-XV w.
39	Malinkowo	St. 13 obszar 33-56	2 fr. cer. XIII w.
40	Koszelewki	St. 14 obszar 33-56	6 fr. cer. XIV-XV w., XIV w.
41	Koszelewy	St. 15 obszar 33-56	1 odłup. krzem., przem., ep. kam. mez.
42	Koszelewy	St. 16 obszar 33-56	2 fr. cer. XIV-XV w.

źródło: Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Olsztynie, stan na 2012 r.

Obiekty o których mowa w punkcie 2.9.1. podlegają ochronie konserwatorskiej z tytułu przepisów ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r. (Dz. U. z 2003 r. Nr 162, poz. 1568 z późn. zm.). Prace ziemne na obszarze stanowisk archeologicznych, należy poprzedzić sondażowymi badaniami archeologicznymi, a w przypadku zabytku archeologicznego należy przeprowadzić przedinvestycyjne ratownicze badania archeologiczne. Na w/w rodzaje badań archeologicznych należy uzyskać pozwolenie WKZ.

Lokalizację udokumentowanych stanowisk archeologicznych zawiera rysunek studium.

2.9.2. Obiekty wpisane do rejestru zabytków nieruchomych.

Lp.	Miejscowość	Obiekt	Nr Rejestru	Data Wpisu
1.	HARTOWIEC	PARK PODWORSKI	A-1335	8 października 1981
2.	KOSZELEWY	PAŁAC WRAZ Z OTACZAJĄCYM PARKIEM	A-667	21 października 1967
3.	KOSZELEWY	KOŚCIÓŁ EWANGELICKI	A-599	5 października 1967
4.	RAPATY	ZESPÓŁ DWORSKI (PARK, DWÓR, SPPICHLERZ, STODOŁA, BUDYNEK INWENTARSKI, CMENTARZ)	A-3561	16 września 1993
5.	RUMIAN	KOŚCIÓŁ PARAFIALNY P.W. ŚW. BARBARY WRAZ Z CMENTARZEM PRZYKOŚCIELNYM	A-670	21 października 1967
6.	SZCZUPLINY	KOŚCIÓŁ EWANGELICKI P. W. ŚW. BARBARY OB. W RUINIE WRAZ Z CMENTARZEM PRZYKOŚCIELNYM	A-676	30 października 1967

źródło: Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Olsztynie, stan na 2012 r.

Obiekty, o których mowa w punkcie 2.9.2. podlegają ochronie konserwatorskiej z tytułu przepisów ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami a warunki konserwatorskie dla inwestycji dotyczących tych obiektów są wiążące w sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i ustaleń warunków zabudowy w trybie decyzji o warunkach zabudowy. Prace konserwatorskie, roboty budowlane przy zabytkach i w otoczeniu zabytków wpisanych do rejestru wymagają uzyskania pozwolenia od wojewódzkiego konserwatora zabytków, z tytułu w/w przepisów.

Lokalizacje w/w zabytków wpisanych do rejestru zabytków zawiera rysunek studium.

2.9.3. Obiekty wpisane do wojewódzkiej ewidencji zabytków.

Lp.	Miejscowość	obiekt	adres	lokalizacja	działka
1.	Dębień	kapliczka przydrożna			
2.	Dębień	dom+ b. gospodarczy	3		243
3.	Dębień	dom	4		242
4.	Dębień	dom	10		236
5.	Dębień	dom	11		235
6.	Dębień	dom	13		231
7.	Dębień	dom	15		227
8.	Dębień	dom	17		206
9.	Dębień	dom+ b. gospodarczy	24		52
10.	Dębień	dom	27		68
11.	Dębień	dom	31		76, 77
12.	Dębień	dom	34		80
13.	Dębień	dom	35		124/2
14.	Grabacz	dom	3		15
15.	Grabacz	dom	4		6/3
16.	Grabacz	dom	5		16
17.	Grabacz	dom	6		8
18.	Grabacz	dom+ 2 b. gospodarcze	9		12
19.	Grabacz	2 budynki gospodarcze	11		23/4
20.	Grabacz	dom+ b. gospodarczy	12		29/1
21.	Gralewo Stacja	dom dróżnika- ob. mieszkalny+ 1 b. gospodarczy	8		305
22.	Gralewo Stacja	budynki stacji kolejowej	9		305
23.	Gralewo Stacja	dom mieszkalny/dworzec autobusowy	10		305
24.	Gralewo Stacja	nastawnia kolejowa (19-305)			305
25.	Grądy	dom+ 2 b. gospodarcze	1		83/29
26.	Grądy	dom drewniany+ 2 budynki gospodarcze	2		81/2
27.	Grądy	dom+ b. gospodarczy	3		84
28.	Grądy	dom	4		85

29.	Grądy	dom	6		89
30.	Grądy	dom+ b. gospodarczy	8		70/2
31.	Grądy	dom+ b. gospodarczy	18		168
32.	Gronowo	szkoła- ob. budynek mieszkalny	1		121/1
33.	Gronowo	dom+ b. gospodarczy	5		112
34.	Gronowo	dom + b. gospodarczy	7		106
35.	Gronowo	dom	8		99
36.	Gronowo	budynek gospodarczy	10		79
37.	Gronowo	dom	11		80
38.	Gronowo	dom+ b. gospodarczy	15		83
39.	Gronowo	chałupa	16		87
40.	Gronowo	dom	18		74
41.	Gronowo	dom	19		73
42.	Gronowo	dom+ b. gospodarczy	21		75
43.	Gronowo	dom	25		36
44.	Groszki	chałupa	?		
45.	Hartowiec	zespół dworsko-folwarczny			25
46.	Hartowiec	spichlerz z wozownią			25
47.	Hartowiec	dom	6		194
48.	Hartowiec	budynek kolejowy- ob. mieszkalny + b. gospodarczy	9		240
49.	Hartowiec	Gorzelnia	17		350
50.	Hartowiec	dom	18		349
51.	Hartowiec	budynek gospodarczy	25		348
52.	Hartowiec	dom	28		342
53.	Hartowiec	dom	34		295
54.	Hartowiec	dom	35		331
55.	Hartowiec	dom	3		312
56.	Hartowiec	dom	51		250/2
57.	Hartowiec	dom	52		320
58.	Hartowiec	dom (sklep)	53		319
59.	Hartowiec	dom	55		251
60.	Hartowiec	dom	62		312
61.	Hartowiec	dom	71 a, 71 b		264, 265/2
62.	Hartowiec	dom	113		79
63.	Hartowiec	dom	115		68
64.	Jeglia	budynek d. szkoły	10		88
65.	Jeglia	budynek gospodarczy przy szkole	10		88
66.	Jeglia	dom	4		106/1
67.	Jeglia	budynek gospodarczy	9		46
68.	Jeglia	dom	12		48
69.	Jeglia	dom + b. gospodarczy	13		49
70.	Jeglia	dom	19		136

71.	Jeglia	dom	21		131
72.	Jeglia	dom	28		123
73.	Jeglia	dom	32		114
74.	Jeglia	dom	46		41/2
75.	Jeglia	dom+ b. gospodarczy	61		156
76.	Jeglia	dom	7		44
77.	Kopaniarze	dom	2		32
78.	Kopaniarze	dom	3		33
79.	Kopaniarze	dom+ b. gospodarczy	5		39
80.	Kopaniarze	dom+ b. gospodarczy	6		35
81.	Kopaniarze	dom	8		41
82.	Kopaniarze	dom	9		69
83.	Kopaniarze	dom	10		68
84.	Kopaniarze	dom	11		67
85.	Kopaniarze	dom+ 2 b. gospodarcze	12		3
86.	Kopaniarze	dom	13		4
87.	Kopaniarze	Leśnictwo Kostkowo: b. mieszkalny+ b. gospodarczy	7, 17		nr 7-dz. 26, nr 17-dz. 11
88.	Kopaniarze	kapliczka		przy skrzyżowaniu dróg	-
89.	Kopaniarze	dom	1		
90.	Koszelewki	park	-		2/1
91.	Koszelewki	budynek wielofunkcyjny			-
92.	Koszelewki	dom	3		263
93.	Koszelewki	dom	4		221
94.	Koszelewki	dom	5		225
95.	Koszelewki	dom + b. gospodarczy	?		9/215
96.	Koszelewki	zespół folwarczny; historyczne budynki wraz z gorzelnią	10		2/1
97.	Koszelewy	kuźnia	?		-
98.	Koszelewy	dom	7		172
99.	Koszelewy	dom	11		448
100.	Koszelewy	dom	12		162
101.	Koszelewy	dom	13		474
102.	Koszelewy	dom drewniany	14		163
103.	Koszelewy	dom	17		177
104.	Koszelewy	dom	18/1, 18/2, 18/3, 18/4		488, 489, 321
105.	Koszelewy	dom	19		178, 179
106.	Koszelewy	dom	21A		180/1, 481, 211/1
107.	Koszelewy	budynek gospodarczy/sklep	22		318
108.	Koszelewy	dom	23		188
109.	Koszelewy	dom	24		309
110.	Koszelewy	dom	26/28		307, 306

111.	Koszelewy	dom	33		195/2
112.	Koszelewy	budynek gospodarczy	34		301
113.	Koszelewy	dom	37		197
114.	Koszelewy	dom	41		199
115.	Koszelewy	dom	42		294/1
116.	Koszelewy	dom	43		201
117.	Koszelewy	dom	48		284
118.	Koszelewy	dom drewniany	49		205
119.	Koszelewy	dom	53		207
120.	Koszelewy	dom	55		208
121.	Koszelewy	dom	58		278
122.	Koszelewy	dom	60		277
123.	Koszelewy	dom	61		214
124.	Koszelewy	dom	64		273/2
125.	Koszelewy	dom+ b. gospodarczy	65		216
126.	Koszelewy	dom	71		220/1
127.	Koszelewy	dom + b. gospodarczy	74		517
128.	Koszelewy	dom+ b. gospodarczy	80		288/4
129.	Koszelewy	dom	85		317
130.	Koszelewy	dom+ b. gospodarczy	109		359
131.	Naguszewo	chałupa	1		60/2
132.	Naguszewo	dom	6		55
133.	Naguszewo	dom+ b. gospodarczy	7		43
134.	Naguszewo	szkoła- ob. b. mieszkalny+ b. gospodarczy	15		79
135.	Naguszewo	dom+ b. gospodarczy	14		77
136.	Naguszewo	dom+ b. gospodarczy	16		81/1
137.	Naguszewo	dom	18		83
138.	Naguszewo	dom+ b. gospodarczy	23		93
139.	Naguszewo	dom	24		94/2
140.	Nowa Wieś	dom	22		120
141.	Nowa Wieś	dom+ b. gospodarczy	1		15
142.	Nowa Wieś	dom+ b. gospodarczy	4		57
143.	Nowa Wieś	dom	5		62
144.	Nowa Wieś	dom	11		100
145.	Nowa Wieś	dom	13		108
146.	Nowa Wieś	szkoła- ob. budynek mieszkalny	15		110
147.	Prusy	dom+ b. gospodarczy	6		27
148.	Prusy	dom	7		26
149.	Prusy	dom	10		124
150.	Prusy	dom	11		123
151.	Prusy	dom	14		116
152.	Prusy	2 budynki gospodarcze	14		116
153.	Prusy	szkoła- ob. budynek	9		36/2

		mieszkalny			
154.	Rumian	Plebania	16		123
155.	Rumian	dom	1		398/4
156.	Rumian	dom	2		397
157.	Rumian	dom	3		386
158.	Rumian	dom	7		380
159.	Rumian	dom	11		375
160.	Rumian	szkoła	12		373
161.	Rumian	dom	19		117
162.	Rumian	dom+ b. gospodarczy	22		-
163.	Rumian	dom	26		239
164.	Rumian	dom	27		240
165.	Rumian	dom	28		241
166.	Rumian	dom	29		243
167.	Rumian	dom	30		242
168.	Rumian	dom	33		249/1
169.	Rumian	dom	38		-
170.	Rumian	dom	42		345
171.	Rumian	d. młyn	43		253
172.	Rumian	dom	46		258
173.	Rumian	dom+ b. gospodarczy	47		440
174.	Rumian	siedlisko: dom+ 2 b. gospodarcze	48		441
175.	Rumian	dom	49		442
176.	Rumian	dom	63		214
177.	Rumian	figura z postacią Chrystusa			-
178.	Rumian	dom	52		492
179.	Rumian	dom+ 2 b. gospodarcze	53		498
180.	Rumian	dom+ b. gospodarczy	41		347
181.	Rybno	dom+ b. gospodarczy	Grunwaldzka 2		166
182.	Rybno	dom	Grunwaldzka 10		1170
183.	Rybno	dom	Grunwaldzka 12		171
184.	Rybno	dom (po remoncie)	Kolejowa 5		729
185.	Rybno	dom	Kolejowa 8		718
186.	Rybno	dom	Kolejowa 7		730
187.	Rybno	dom	Kolejowa 14		721
188.	Rybno	dom	Kolejowa 11		732
189.	Rybno	dom	Kolejowa 15		734
190.	Rybno	dom	Kolejowa 21		791
191.	Rybno	dom	Kolejowa 24		778
192.	Rybno	dom	Krytka 2		178/2
193.	Rybno	dom	Krytka 3		175
194.	Rybno	dom	Krytka 4		179
195.	Rybno	dom	Leśna 1		907

196.	Rybno	dom	Leśna 5		869/1
197.	Rybno	dom	Lubawska 2		185
198.	Rybno	dom+ b. gospodarczy	Lubawska 11		54/3
199.	Rybno	dom	Lubawska 14		172
200.	Rybno	dom	Praska 4		438
201.	Rybno	dom	Praska 7		859
202.	Rybno	dom drewniany	Praska 11		857
203.	Rybno	dom	Praska 13		856
204.	Rybno	dom	Praska 17		103
205.	Rybno	dom+ 2 budynki gospodarcze	Sportowa 1		297
206.	Rybno	dom	Sportowa 5		302
207.	Rybno	dom	Stroma 1		617
208.	Rybno	dom	Wyzwolenia 4		294
209.	Rybno	dom	Wyzwolenia 5		611
210.	Rybno	szkoła	Wyzwolenia 12		292/2
211.	Rybno	dom	Wyzwolenia 23		602
212.	Rybno	budynek gospodarczy	Wyzwolenia 24		285
213.	Rybno	dom	Wyzwolenia 26		279
214.	Rybno	dom	Wyzwolenia 30		282/2
215.	Rybno	dom	Wyzwolenia 31 i 33		597 i 598
216.	Rybno	dom	Wyzwolenia 35		596/1, 596/2
217.	Rybno	dom	Wyzwolenia 40		274
218.	Rybno	dom	Wyzwolenia 46		271
219.	Rybno	dom	Wyzwolenia 48		270
220.	Rybno	dom	Wyzwolenia 57		582
221.	Rybno	dom	Wyzwolenia 68		195
222.	Rybno	dom	Wyzwolenia 70, 72		194, 195
223.	Rybno	dom	Wyzwolenia 87		556
224.	Rybno	dom	Wyzwolenia 88		62
225.	Rybno	kościół ewangelicki- ob. katolicki	Wyzwolenia 89		553/1
226.	Rybno	dom	Wyzwolenia 91		553/1
227.	Rybno	dom	Wyzwolenia 93		552
228.	Rybno	dom+ b. gospodarczy	Wyzwolenia 95		549
229.	Rybno	dom+ b. gospodarczy	Zajeziorna 43		682
230.	Rybno	dom	Zajeziorna 33		714/3
231.	Rybno	dom	Zajeziorna 31		726
232.	Rybno	dom	Zajeziorna 44		621
233.	Rybno	dom	Zajeziorna 42		622/2
234.	Rybno	dom	Zajeziorna 40		623
235.	Rybno	dom	Zajeziorna 38		624
236.	Rybno	dom	Zajeziorna 22		634
237.	Rybno	dom	Zajeziorna 18		636
238.	Rybno	dom	Zajeziorna 16		637

239.	Rybno	dom	Zajeziorna 14		638
240.	Rybno	dom drewniany	Zajeziorna 12		639
241.	Rybno	dom	Zajeziorna 2		644
242.	Rybno	dom drewniany	Zajeziorna 50		577
243.	Rybno	dom	Zarybińska 8		910
244.	Rybno	dom	Zarybińska 10		999
245.	Rybno	budynek gospodarczy	Zarybińska 12		912
246.	Rybno	dom	Zajezdna 32		627
247.	Szczupliny	park	-		125/5
248.	Szczupliny	dwór	-		-
249.	Szczupliny	zespół dworsko-folwarczny	-		125/5
250.	Szczupliny	zespół d-f: stajnia/wozownia	-		-
251.	Szczupliny	d. szkoła	-		125/5
252.	Truszczy	dom	19		90
253.	Truszczy	dom	4		115
254.	Truszczy	dom	5		114
255.	Truszczy	dom	6		111
256.	Truszczy	dom	7		110
257.	Truszczy	dom	8		109
258.	Truszczy	dom+ b. gospodarczy	9		108
259.	Truszczy	dom	10		107
260.	Truszczy	dom	12		-
261.	Truszczy	Dom	18		97
262.	Truszczy	Dom	27		120
263.	Truszczy	szkoła - ob. budynek mieszkalny	33		130
264.	Truszczy	Dom	34		133
265.	Truszczy	Dom	36		136
266.	Truszczy	Dom	37		137
267.	Truszczy	Dom	38		139
268.	Truszczy	dom	39		140/2
269.	Tuczki	Park	-		9/2
270.	Tuczki	dom+ b. gospodarczy	20		36/1
271.	Tuczki	dom/czworak	21		251, 252, 253, 254
272.	Tuczki	dom/czworak	22		234, 235, 236, 237
273.	Tuczki	dom/czworak	23		231, 224, 223, 222
274.	Tuczki	Dom	24		210, 212, 213
275.	Tuczki	dom+ b. gospodarczy	25		207
276.	Tuczki	Dom	32		37
277.	Tuczki	dom+ b. gospodarczy	18		41/4
278.	Tuczki	Dom	36		59
279.	Tuczki	Dom	37		60

280.	Tuczki	szkoła- ob. budynek mieszkalny+ b. gospodarczy	38		115
281.	Tuczki	Dom	39		117
282.	Tuczki	Dom	42		119
283.	Tuczki	Dom	43		64
284.	Tuczki	Dom	45		65
285.	Tuczki	Dom	48		70
286.	Tuczki	dom+ 2 b. gospodarcze	49		92
287.	Tuczki	Dom	50		71
288.	Tuczki	Dom	51		75
289.	Tuczki	Dom	52		97
290.	Tuczki	Dom	56		129/2
291.	Tuczki	dom+ b. gospodarczy	12		46
292.	Tuczki	Dom	13		320, 321
293.	Tuczki	dom+ b. gospodarczy	15		27
294.	Tuczki	dom+ b. gospodarczy	16		44
295.	Tuczki	dom+ b. gospodarczy	17		325
296.	Tuczki	dom+ b. gospodarczy	18		41/4
297.	Tuczki	dom+ 2 b. gospodarcze	10		48
298.	Tuczki	dom+ b. gospodarczy	7		50
299.	Tuczki	dom+ b. gospodarczy	8		49
300.	Tuczki	dom+ b. gospodarczy	9		29
301.	Tuczki	dom+ b. gospodarczy	6		51
302.	Tuczki	Dom	4		144
303.	Tuczki	Dom	1		33/2
304.	Tuczki	Dom	2		54
305.	Tuczki	zespół dworsko-folwarczny			9/2
306.	Tuczki	młyn wodny w zagrodzie młyńskiej	35		35
307.	Tuczki	kuźnia	-		-
308.	Tuczki	Pałac			9/2
309.	Tuczki	gorzelnia			9/2
310.	Tuczki	kapliczka	k/18		135
311.	Tuczki	kapliczka	k/55	za budynkiem	103/1
312.	Tuczki	przepust wody pod torami kolejowymi			35
313.	Wery	dom+ b. gospodarczy	1		49/1
314.	Wery	Dom	3		46
315.	Wery	dom+ b. gospodarczy	4		41/2
316.	Wery	dom+ b. gospodarczy	7		23
317.	Wery	dom+ 2 b. gospodarcze	11		8/3
318.	Wery	dom+ b. gospodarczy	22		33
319.	Żabiny	Park	-		57/11, 57/12
320.	Żabiny	budynek mieszkalny	1		173
321.	Żabiny	2 budynki gospodarcze	2		174

322.	Żabiny	Dom	7		178
323.	Żabiny	Dom	9		180
324.	Żabiny	Dom	10		181
325.	Żabiny	dom+ 2 b. gospodarcze	18		197
326.	Żabiny	dom+ b. gospodarczy	23		380
327.	Żabiny	Dom	25		378
328.	Żabiny	Dom	32		89
329.	Żabiny	dom+ b. gospodarczy	34		372
330.	Żabiny	dom+ b. gospodarczy	46		256
331.	Żabiny	Dom	47		229
332.	Żabiny	Dom	52		231
333.	Żabiny	Dom	74		87
334.	Żabiny	dom drewniany	78		78
335.	Żabiny	Dom	80		77
336.	Żabiny	Dom	82		74
337.	Żabiny	Dom	87		68
338.	Żabiny	Dom	92		63/6
339.	Żabiny	Dom	96		59
340.	Żabiny	Dom	97		56
341.	Żabiny	Dom	100		199
342.	Żabiny	Dom	101		201
343.	Żabiny	Dom	106		206
344.	Żabiny	Dom	110		213
345.	Żabiny	Dom	112		215
346.	Żabiny	Dom	113		216
347.	Żabiny	Dom	114		217
348.	Żabiny	Dom	115		218

źródło: Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Olsztynie, stan na 2012 r.

Obiekty nie wpisane do rejestru zabytków, znajdujące się w ewidencji zabytków, powinny stanowić podstawę utworzenia gminnej ewidencji zabytków, o której mowa w przepisach o ochronie zabytków. Obiekty, o których mowa w punkcie 2.9.3. podlegają ochronie konserwatorskiej z tytułu przepisów ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami a warunki konserwatorskie dla inwestycji dotyczących tych obiektów są wiążące w sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i ustaleń warunków zabudowy w trybie decyzji o warunkach zabudowy. Wszelkie prace budowlane wymagają uzyskania pozytywnej opinii lub uzgodnienia od Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w związku z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (tj. Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623 z późn. zm.)

2.9.4. Parki dworskie.

Lp.	Miejscowość	Rodzaj parku	Użytkownik	Pow. w ha	Czas powstania	Nr rejestru zabytków	Nr ewid. w Zarządzie
1.	Hartowiec	dworski	ZHP Działdowo	3,4	XIX-XX	278/81	360

2.	Koszelewki	dworski	PGR Lidzbark Welski	4,1	XVIII-XX		
3.	Koszelewy	dworski	PGR	3,5	XIX	173	
4.	Szczupliny	dworski	PGR	1,6	XIX		
5.	Tuczki	dworski	PGR	1,5	XIX		

Lokalizacje w/w obiektów zawiera rysunek studium.

Na wszelkie prace prowadzone w obrębie historycznych parków i cmentarzy należy uzyskać zalecenia konserwatorskie, a w przypadku obiektów wpisanych do rejestru zabytków - uzyskać pozwolenie wojewódzkiego konserwatora zabytków na prowadzenie prac.

2.9.5. Strefy konserwatorskie

Jedną z form ochrony zabytków jest ustalenie stref ochrony konserwatorskiej w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Wszelkie prace budowlane, we wprowadzonych strefach, należy prowadzić pod nadzorem Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. W w/w planach, ochroną powinny zostać objęte obszary z dobrze zachowaną, wartościową zabudową.

Historyczne wiejskie układy osadnicze do objęcia ochroną przez utworzenie strefy ochrony konserwatorskiej:

- a) Hartowiec,
- b) Rumian,
- c) Koszelewy.

3. Lokalne wartości środowiska przyrodniczego i zagrożenia środowiskowe

3.1. Kopaliny.

Wykaz złóż surowców mineralnych z terenu gminy Rybno; stan na maj 2012 r.

Nr złoża	Nazwa złoża	Kopalina	Miejscowość	Powierzchnia złoża [ha]	Stan prawny: K - złoża objęte koncesją eksploatacyjną	Kierunek rekultywacji
1	Prusy	kreda jeziorna	Prusy	54,23	koncesja wygasła	wodny
2	Prusy II	kreda jeziorna	Prusy	0,67	koncesja wygasła	wodny
3	Gronowo	kreda jeziorna	Gronowo	21,9	-	wodny
4	Rumian	kruszywo naturalne	Rumian	1,91	K	wodny
5	Rybno	kruszywo naturalne	Dębień	37,2	-	leśny
6	Żabiny	kruszywo naturalne	Żabiny, Rapaty	68,4	K	leśny
7	Żabiny I	kruszywo naturalne	Żabiny, Rapaty	28,49	-	leśno – wodny
8	Żabiny II	kruszywo naturalne	Żabiny	36,6	-	leśno – wodny
9	Żabiny III	kruszywo naturalne	Żabiny	26,5	-	leśny

3.1.1. Tereny górnicze

Zgodnie z danymi z Okręgowego Urzędu Górniczego w Warszawie tereny górnicze posiadają następujące złoża: RUMIAN, ŻABINY (ŻABINY POLE A i ŻABINY POLE B). Wymienione tereny górnicze zostały oznaczone na rysunku studium.

W stosunku do wyznaczonych, na podstawie koncesji, obszarów i terenów górniczych ustala się:

- zakaz zabudowy obiektami budowlanymi, za wyjątkiem: sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, obsługi komunikacji oraz obiektów budowlanych związanych z prowadzeniem działalności górniczej (nie dotyczy obszarów i terenów zrehabilitowanych);
- w razie przeprowadzania eksploatacji złoża należy brać pod uwagę wymogi ochrony środowiska, w tym ochronę złoża i obiektów budowlanych z nim sąsiadujących, wraz z określeniem warunków zachowania bezpieczeństwa powszechnego (zagrożenia wodne, osuwiskowe, zagrożenia pożarowe, przekroczenie dopuszczalnych poziomów hałasu itp.);
- wydobywanie kruszywa naturalnego należy prowadzić przy zachowaniu naturalnego poziomu wody gruntowej, nie dopuszcza się sztucznego obniżania poziomu wody gruntowej;
- wyznaczenie pasów ochronnych zgodnie z normami polskimi;
- wykonanie rekultywacji terenu po wyeksploatowaniu kruszyw w oparciu o ustalony kierunek rolny, wodny lub leśny oraz o warunki przeprowadzenia rekultywacji.

Do wskazanych w studium kierunkowych celów polityki przestrzennej gminy należy aktywizacja działalności nierolniczych w obszarach wiejskich. Mieści się w tym też eksploatacja surowców mineralnych. Na tej podstawie Wójt Gminy Rybno jako organ wskazany właściwymi przepisami geologicznymi i górnictwem do opiniowania i uzgodnień w przedmiocie postępowania koncesyjnego na poszukiwanie, rozpoznanie i eksploatację surowców mineralnych jest uprawniony do pozytywnych opinii i uzgodnień poza terenami wskazanymi w studium, o ile wnioskowane tereny w postępowaniu koncesyjnym nie są wykluczone z eksploatacji surowców mineralnych przepisami odrębnymi, w szczególności przepisami o ochronie przyrody. Powyższy sposób działania w sprawie należy uważać jako wypełnienie normy zgodności ze studium, ponieważ jest on instrumentem realizacji jednego z kierunkowych celów polityki przestrzennej gminy.

3.2. Wody podziemne.

Zasoby eksploatacyjne wód podziemnych zwykłych (słodkich) gminy Rybno wynoszą szacunkowo 1,1 tys. M³/ godz.

3.3. Podstawowe komponenty środowiska przyrodniczego.

ELEMENTY ŚRODOWISKA,	ZASADY UŻYTKOWANIA, ZAKRES OCHRONY
Kompleksy leśne	Użytkowanie wg ustaleń planów urządzeniowo-leśnych z preferowaniem naturalnego kierunku hodowli lasu.
Gleby gruntów ornych	Użytkowanie rolnicze preferowane dla gleb III i IV klasy bonitacyjnej. Ograniczenia przeznaczania tych gleb (szczególnie gleb klasy III) na cele nierolnicze. Gleby klasy V i VI w pierwszej kolejności przeznaczać na cele nierolnicze, głównie pod zalesienie.
Użytki zielone	Preferowane dotychczasowe użytkowanie – jako użytki zielone. Dotyczy to szczególnie użytków zielonych na glebach pochodzenia organicznego. Unikać melioracji polegających tylko na odwodnieniu, zwłaszcza na glebach pochodzenia organicznego..
Wody płynące: - cieki i rowy	Chronić przed zrzutami ścieków nieoczyszczonych. Stosować obudowę biologiczną.
Jeziora	Chronić przed dopływem ścieków i substancji biogennych. Wokół jezior tworzyć pasy trwałej zieleni.

3.4. Zagrożenia środowiskowe.

Zagrożenia wód podziemnych.

Obszar	Cechy	Rodzaj ograniczeń i zalecenia
1. Koszelewiki	Poziom wodonośny o	Zakaz organizacji wysypisk odpadów.
2. Wery	słabej izolacji od	Zakaz odprowadzenia ścieków w grunt.

3. Grądy 4. Gronowo 5. Szczupliny 6. Prusy 7. Rapaty 8. Żabiny 9. Gralewo	powierzchni terenu.	Zakaz gnojowicowania.
---	---------------------	-----------------------

4. Obszary zabudowane i przeznaczone pod zabudowę

4.1. Obszary rozwoju i koncentracji funkcji osadniczych i gospodarczych wraz z zabudową istniejącą do przekształceń funkcjonalno – przestrzennych.

Lp.	Jednostka osadnicza	Główne funkcje
1.	Rybno	- ośrodek gminy, - węzeł rozrządu ruchu turystycznego w obszarze gminy, - mieszkalnictwo i usługi publiczne, - obsługa ruchu turystycznego, - drobna wytwórczość i usługi, - rolnictwo
2.	Hartowiec	- rolnictwo i obsługa rynku rolnego, - przetwórstwo rolno – spożywcze, - mieszkalnictwo i usługi publiczne, - obsługa ruchu turystycznego, - drobna wytwórczość i usługi
3.	Dębień	- rolnictwo i obsługa rynku rolnego, - mieszkalnictwo i usługi publiczne, - drobna wytwórczość i usługi,
3a.	Dębień	- przetwórstwo rolno – spożywcze, - obsługa rynku rolnego,
4.	Jeglia	- rolnictwo, - mieszkalnictwo i usługi publiczne, - drobna wytwórczość i usługi,
5.	Rumian	- rolnictwo, - mieszkalnictwo i usługi publiczne, - drobna wytwórczość i usługi, - obsługa ruchu turystycznego,
6.	Żabiny	- rolnictwo, - mieszkalnictwo i usługi publiczne, - produkcja i usługi,
6a.	Żabiny	- produkcja i usługi
7.	Tuczki	- rolnictwo, - mieszkalnictwo i usługi publiczne, - drobna wytwórczość i usługi, - przetwórstwo rolno – spożywcze
8.	Gralewo	- produkcja przemysłowa i wydobywanie kruszywa naturalnego, - mieszkalnictwo i usługi,
9.	Koszelewy	- rolnictwo, - mieszkalnictwo i usługi publiczne, - drobna wytwórczość i usługi,

4.2. Obszary rozwoju funkcji turystyczno – wypoczynkowych.

Lp.	Jednostka osadnicza	Formy funkcji
10.	Rybno	Intensywne formy rozwoju bazy turystyczno – wypoczynkowej, w tym bazy o wysokim standardzie.
11.	Naguszewo – Groszki	Ekstensywne formy zabudowy i zagospodarowania turystyczno – wypoczynkowego
12.	Nowa Wieś	- „ -
13.	Szczupliny	- „ -
14.	Wery	- „ -
15.	Grądy	- „ -

4.3. Wiejskie ośrodki osadnicze poza obszarami koncentracji i rozwoju funkcji osadniczych i gospodarczych.

Lp.	Jednostka osadnicza	Funkcje
16.	Truszczyń	- rolnictwo, - mieszkalnictwo i usługi,
17.	Naguszewo – Groszki	- rolnictwo, - agroturystyka,
18.	Nowa Wieś	- rolnictwo, - turystyka i wypoczynek o formach ekstensywnych,
19.	Szczupliny	- rolnictwo, - przetwórstwo rolno – spożywcze,
20.	Prusy	- rolnictwo, - eksploatacja kredy jeziornej,
21.	Gronowo	- rolnictwo, - agroturystyka,
22.	Kopaniarze	- rolnictwo, - agroturystyka,
23.	Koszelewki	- rolnictwo, - przetwórstwo rolno – spożywcze,
24.	Grabacz	- rolnictwo, - obsługa ruchu turystycznego,
25.	Rapaty	- rolnictwo, - eksploatacja kruszywa naturalnego,

5. Kierunki rozwoju infrastruktury technicznej i komunikacji

5.1. Gospodarka wodno – ściekowa.

5.1.1. Zaopatrzenie w wodę.

Ujęcie wody (wł. gminna)	Układ sieci magistralnych zasilania miejscowości:
Hartowiec	Hartowiec – Truszczyny – Jeglia – Gronowo – Dębień - Rumian
Gralewo	Gralewo – Żabiny – Tuczki (częściowo) – Prusy – Szczupliny – Nowa Wieś – Rapaty – Naguszewo – Groszki
Rybno	Rybno – obręb Rybno
Koszelewy	Koszelewy – Tuczki (częściowo) – Grabacz
Rapaty	Rapaty
Jeleń, Gmina Lidzbark	Koszelewiki

Zasilenie obszaru gminy w wodę stanowi w całości zadanie własne gminy, które jest wykonywane przez Gminny Samorządowy Zakład Gospodarki Komunalnej. Do rozwiązania pozostaje jeszcze kwestia zaopatrzenia w wodę, z wodociągów gminnych, miejscowości: Wery, Grądy, Kopaniarze.

5.1.2. Oczyszczanie i odprowadzanie ścieków.

Odprowadzenie ścieków z obszaru gminy następować powinno poprzez realizację gminnego systemu kanalizacji sanitarnej do oczyszczalni ścieków w Rybnie. *Przepustowość w/w oczyszczalni wynosi $Q_{sr} = 700 \text{ m}^3/\text{dobę}$.* Realizacją w/w systemu należy objąć następujące ciągi magistralne sieci kanalizacji sanitarnej, z przyjętym poniżej etapowaniem ich realizacji w poszczególnych elementach struktury zagospodarowania przestrzennego gminy:

Elementy struktury zagospodarowania przestrzennego	Miejscowości i kierunki objęte realizacją systemu
Ośrodek gminy Rybno wraz z rejonem lokalizacji intensywnych form zagospodarowania turystycznego	Rybno, obręb Rybno (tereny rekreacyjne)
Pasmo rozwoju funkcji osadniczych i gospodarczych w pn. części gminy	Dębień, Jeglia, Hartowiec
Pasmo rozwoju funkcji osadniczych i gospodarczych w pd. części gminy	Tuczki, Żabiny, Gralewo
Ogniwa sieci osadniczej w węzłach dróg wojewódzkich	Koszelewy, Rumian
Pozostałe jednostki osadnicze	Truszczyny, Naguszewo – Groszki, Prusy, Gronowo, Szczupliny, Nowa Wieś

W oparciu o ustalone wyżej systemy magistralne sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej należy uzbrajać tereny przeznaczone pod zainwestowanie i koncentrację funkcji osadniczych i gospodarczych. W obszarach gminy, pozostających poza zasięgiem ustalonych wyżej systemów magistralnych jako tereny ekstensywnego rozwoju funkcji turystycznych i rolniczych, w rozwiązaniach gospodarki wodno – ściekowej pozostawia się zaopatrzenie w wodę z indywidualnych ujęć wody i odprowadzanie ścieków do indywidualnych zbiorników szczelnych na nieczystości ciekłe lub do przydomowych oczyszczalni ścieków. Na obszarach o słabej izolacji wód wglębnych od terenu wyklucza się stosowanie lokalnych systemów oczyszczania ścieków z odprowadzeniem oczyszczonych ścieków do gruntu.

Dla projektowanych systemów magistralnych sieci kanalizacji sanitarnej przyjmuje się średnice:

- Ø 160 - 250 mm dla kanalizacji grawitacyjnej,
- Ø 40 - 110 mm dla kanalizacji ciśnieniowej.

Realizacja całości systemu wymagać będzie rozbudowy oczyszczalni ścieków w Rybnie.

Dla gminy została wyznaczona aglomeracja Rybno (Rozporządzenie Nr 20 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 17 marca 2006 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Rybno – Dz. U. Woj. Warm.-Maz. z 2006 r., Nr 42, poz. 870) o równoważnej liczbie mieszkańców 2221, obejmująca następujące miejscowości na terenie gminy Rybno: Rybno, Dębień, Gronowo, Groszki, Hartowiec, Jeglia, Koszelewy, Naguszewo, Nowa Wieś, Prusy, Rumian, Truszczyny, Żabiny, Szczuplin, Tuczki z oczyszczalnią ścieków w miejscowości Rybno.

W granicy obszaru aglomeracji Rybno wszystkie budynki muszą być podłączone, w nieprzekraczalnym terminie zgodnym z Krajowym Programem Oczyszczania Ścieków Komunalnych, do sieci zbiorczej kanalizacji sanitarnej. Do nieprzekraczalnego terminu, zgodnego z KPOŚK wyznaczającego konieczność realizacji zbiorczej sieci kanalizacji sanitarnej dopuszcza się rozwiązania czasowe oparte o zbiorniki bezodpływowe i przydomowe oczyszczalnie ścieków.

W przypadku zmiany granic aglomeracji lub uchylecia rozporządzenia powyższe zapisy studium nie są wiążące przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

5.2. Gazownictwo, elektroenergetyka i energetyka ciepła.

5.2.1. Zaopatrzenie w gaz.

W „Koncepcji Programowej Gazyfikacji Gmin Północnego Mazowsza” źródłem zasilania gminy Rybno w gaz ma być gazociąg wysokiego ciśnienia dn 100 pn 6,4 MPa, prowadzony z Lidzbarka Welskiego. Inwestycja ta wymagać będzie rezerwacji terenu pod trasę gazociągu, stację redukcyjno – pompową oraz trasy pod sieci przesyłowe średniego ciśnienia pn do 0,4 MPa. Z uwagi na brak tej inwestycji jako zadania dla realizacji ponadlokalnych celów publicznych w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz nieudostępnienie przez PGNiG S.A.w Warszawie wiążących dla określenia polityki przestrzennej gminy ustaleń prawnych, ekonomicznych i technicznych z przywołanej we wstępie koncepcji organy samorządowe gminy Rybno przyjęły

w niniejszym studium gazyfikację w obszarze gminy jako własne zadania inwestycyjne PGNiG S.A. w Warszawie. W tym stanie rzeczy realizacja programu gazyfikacyjnego w obszarze gminy będzie odbywać się w trybie sporządzania przedmiotowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i stosownych decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, z ustaleniem w drodze cywilno – prawnych umów między organami samorządowymi gminy Rybno a PGNiG S.A. w Warszawie zasad finansowania inwestycji.

5.2.2. Elektroenergetyka.

Układ zasilania w obszarze gminy:

- linia tranzytowa WN 220 KV Włocławek – Olsztyn,
- GPZ 110/15 KV Tuczki zasilany dwoma liniami WN 110 KV (z GPZ Lidzbark i GPZ Działdowo),
- sieć rozdzielcza SN 15 KV zasilająca stacje transformatorowe 15/0,4 KV.

Konieczność rozbudowy sieci rozdzielczej SN 15 KV występuje tylko z tytułu zwiększonych potrzeb energetycznych dla nowych zakładów przemysłowych, w szczególności na trasie Rybno – Hartowiec, gdzie lokalizacja funkcji osadniczych i gospodarczych będzie powodować zwiększone nakłady finansowe na infrastrukturę elektroenergetyczną w stosunku do lokalizacji tego rodzaju funkcji na trasie Rybno – Galewo.

Rozwój pozostałych funkcji wymagać będzie jedynie budowy nowych odgałęzień sieci rozdzielczej i stacji transformatorowych 15/0,4 KV.

Zgodnie z planem rozwoju Krajowej Elektroenergetycznej Sieci Przesyłowej przez teren gminy Rybno przechodzi część planowanej elektroenergetycznej linii napowietrznej dwutorowej 2x400kV relacji Płock – Olsztyn Mątki. W większości nowa linia będzie biegła po trasie istniejącej linii 220kV.

Dla linii elektroenergetycznych ustala się pasy technologiczne:

- dla linii 400kV pas szerokości 70 m (po 35 m od osi linii w obu kierunkach),
- dla linii 220kV pas szerokości 50 m (po 25 m od osi linii w obu kierunkach),
- dla linii 110kV pas szerokości 30 m (po 15 m od osi linii w obu kierunkach).

W/w pasach technologicznych nie należy lokalizować budynków przeznaczonych na pobyt stały ludzi, zieleni wysokiej oraz należy zapewnić dostęp właścicielowi sieci w celu wykonywania prac eksploatacyjnych.

5.2.3. Energetyka ciepła.

Zaopatrzenie w ciepło w obszarach rozwoju funkcji osadniczych, gospodarczych i intensywnych form turystyczno – wypoczynkowych powinno mieć charakter multimedialny (gaz płynny, olej opałowy, energia elektryczna), z eliminowaniem w ogrzewaniu paliw węglowych i węglopochodnych. W przyszłości, o ile nastąpić będzie realizacja gazyfikacji w obszarze gminy, gaz przewodowy powinien stać się jednym z głównych źródeł zaopatrzenia w ciepło.

5.3. Gospodarka odpadami.

Gminne składowisko odpadów – Dębień – zostało zamknięte i zrekultywowane. Odpady komunalne z terenu gminy Rybno wywożone są w trzy miejsca: na składowisko odpadów komunalnych w Ciechanówku na terenie gminy Lidzbark, Składowisko Odpadów w Zakrzewie na terenie gminy Działdowo i do Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w miejscowości Rudno, gmina Ostróda . Na terenie gminy Rybno prowadzona jest również selektywna zbiórka odpadów, które są przewożone do Komunalnego Zakładu Gospodarki Odpadami „OSADUS” w Działdowie.

5.4. Komunikacja drogowa i kolejowa.

Obszar gminy Rybno z krajem i województwem Warmińsko-Mazurskim powiązany jest poprzez drogę wojewódzką nr 538 Łasin – Rozdroże oraz linią kolejową magistralną Warszawa – Gdynia.

Droga wojewódzka nr 538 pełni funkcję drogi regionalnej. W Planie zagospodarowania przestrzennego województwa Warmińsko-Mazurskiego droga wojewódzka nr 538 znajduje się w układzie podstawowym ze względu na funkcje jaką spełnia w województwie oraz wielkość natężenia ruchu.

Plan zagospodarowania przestrzennego gminy Rybno przewidywał rezerwę terenu pod obejścia miejscowości Rybno oraz Hartowiec.

Studium podtrzymuje konieczność utrzymania rezerwy pod w/w obejścia z uwagą dot. obejścia Hartowca – w planie miejscowym dokonać analizy celowości wykonania tak dużego obejścia, biorąc pod uwagę budowę dwupoziomowego skrzyżowania z linią kolejową magistralną.

Linia kolejowa magistralna Warszawa – Gdynia posiada w stanie istniejącym pas terenu pozwalający na modernizację oraz korektę przebiegu istn. dwóch torów. Planowane jest dostosowanie możliwości eksploatacyjnych linii do podniesienia prędkości: pociągów pasażerskich dla taboru klasycznego – 160 km/h, taboru z wychyleniem nadwozia – 200 km/h, pociągów towarowych – 120. km/h. Celem jest skrócenie czasu jazdy i zwiększenie przepustowości.

Zgodnie z przepisami od transporcie kolejowym budowlę i budynki mogą być sytuowane w odległości nie mniejszej niż 10 m od granicy obszaru kolejowego, z tym że odległość ta od osi skrajnego toru nie może być mniejsza niż 20 m.

Pozostałe drogi powiatowe i gminne po niezbędnych korektach i modernizacji zapewnią prawidłową obsługę gminy.

Zakładane parametry techniczne układu komunikacji:

Układ podstawowy:

- droga wojewódzka nr 538 Łasin – Rozdroże, klasa techniczna G, rezerwa terenu min. 25 (1x7,0)
- drogi powiatowe – klasa techniczna Z, rezerwa terenu min. 20 m (1x6,0)
 - 1255 N Dąbrówno - Tuczek - Płońsk – Gródki
 - 1267 N Wierzbica - Gutowo - Rumian – Rybno

- drogi powiatowe – klasa techniczna L, rezerwa terenu min. 15 m
 - 1274 N (Ostaszewo)gr. pow. - Gronowo - Rybno - dr. woj. nr 538
 - 1349 N dr. woj. 538 - Jeglia – Gronowo

Układ uzupełniający:

- drogi powiatowe – klasa techniczna L
 - L 1282 N dr. nr 1255 N - Gralewo - Gralewo Stacja
 - L 1373 N dr. nr 1263 N - Gralewo - Turza Wlk. - Filice (dr.woj.542)
 - L 1256 N Dębień - Rumian - Groszki - Lewańd Wlk.
 - L 1254 N Tuszewo - gr. pow. - Truszczyzny – Dębień
- drogi gminne

Rezerwa terenu w liniach rozgraniczających dla dróg w układzie uzupełniającym wynosi:

- min. 15 m poza terenami zabudowanymi,
- min. 12 m w terenie zabudowanym dla ulic klasy technicznej L,
- min. 10 m w terenie zabudowanym dla ulic klasy technicznej D.

6. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

6.1. Podstawowe kierunki w ramach rozwoju i zagospodarowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej

- 1) *Objęcie ochroną przed zmianą na cele nierolnicze terenów szczególnie cennych dla rozwoju rolnictwa;*
- 2) *Wspieranie prawidłowego użytkowania gleb i ich ochrona przed wprowadzaniem niewłaściwych zabiegów agrotechnicznych;*
- 3) *Propagowanie rolnictwa ekologicznego;*
- 4) *Ograniczanie lokalizacji obiektów inwentarskich w systemie bezściółkowym ze względu na ryzyko zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych;*
- 5) *Wprowadzanie nowej zabudowy według zasady koncentracji wzdłuż istniejących ciągów komunikacyjnych;*
- 6) *Rozwój agroturystyki.*

6.2. Podstawowe kierunki w ramach rozwoju i zagospodarowania leśnej przestrzeni produkcyjnej

- 1) *zachowanie zwartych kompleksów leśnych;*
- 2) *racjonalne prowadzenie dolesień na gruntach rolnych niskich klas bonitacyjnych - uwzględniając siedliska i gatunki będące pod ochroną;*
- 3) *zalesienie fragmentów gruntów rolnych niskich klas bonitacyjnych pod warunkiem zachowania chronionych siedlisk i gatunków;*
- 4) *zalesienie gruntów o utrudnionych dojazdach lub utrudnionej uprawie mechanicznej;*
- 5) *zalesianie hałd i terenów po wyeksploatowanym piasku, żwirze, torfie i glinie;*
- 6) *ochrona gruntów leśnych przed zmianą sposobu użytkowania;*
- 7) *stosowanie odpowiedniej praktyki w gospodarce leśnej.*

6.3. Obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej we władaniu ANR i kierunki ich przekształceń własnościowych.

Jednostka majątkowa	Kierunek przekształceń
Szczupliny	Sprzedaż gospodarstwa jako strukturalnej całości majątkowej (grunty rolne, urządzenia produkcji zwierzęcej i technicznej obsługi rolnictwa)
Rapaty	
Tuczki	
Koszelewki	
Koszelewy	Sprzedaż części gospodarstw wraz z urządzeniami produkcji zwierzęcej.
Rumian	Sprzedaż gruntów dla rolników indywidualnych

7. Obszary do objęcia zakazem gnojowicowania i zabudowy

Obszary o słabej izolacji wód wglębnych od terenu należy objąć zakazem gnojowicowania. Zakaz ten powinien też obejmować tereny w granicach Welskiego Parku Krajobrazowego i jego otuliny oraz obszary chronionego krajobrazu.

Zakaz zabudowy dla powstawania nowych obiektów budowlanych należy wprowadzić w obszarach przyległych do jezior: Gronowo, Grądy i Tarczyńskie. Są to obszary o słabej izolacji wód podziemnych od terenu, szczególnie narażone na antropopresję. Ich położenie w granicach Welskiego Parku Krajobrazowego i sąsiedztwie szczególnie chronionych dóbr przyrody, przy założonych tu ekstensywnych formach zagospodarowania turystycznego i braku inwestycji infrastrukturalnych w zakresie gospodarki wodno – ściekowej, nie pozwala na zwiększenie chłonności terenu do poziomu zagrażającego tym dobrom. W/w zakaz zabudowy powinien zostać wprowadzony do planu ochrony Welskiego Parku Krajobrazowego, z wyłączeniem rozbudowy, przebudowy, nadbudowy i modernizacji obiektów budowlanych mieszkaniowych i gospodarczych w granicach siedlisk rolniczych oraz terenów objętych do końca 1997 r. uchwałami rady gminy o przystąpieniu do sporządzenia zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Rybno.

8. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży 2000 m² oraz obszary przestrzeni publicznej

8.1. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

Obszarami, dla których obowiązkowe jest sporządzanie miejscowych planów są m.in.:

- *tereny scaleń i podziału nieruchomości,*
- *obszary Pomników Zagłady i ich stref ochronnych,*
- *obszary, na których utworzono parki kulturowe.*

Studium nie wyznacza jednoznacznie granic obszarów wymagających scaleń i podziałów. Uzależnione jest to od szczegółowego określenia przeznaczenia terenu oraz powierzchni i kształtu działki inwestycyjnej. Propozycje scaleń i podziałów poprzez wyznaczenie granic działek odbywać się będą w planach miejscowych lub odpowiednich decyzjach administracyjnych.

Obowiązkiem sporządzenia miejscowych planów będą tereny rolne przeznaczone na cele nierolnicze (klas bonitacyjnych od I do III, których powierzchnia przekracza 0,5 ha) oraz tereny leśne przeznaczone na cele nieleśne.

8.2. Obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²

Na terenie gminy Rybno nie planuje się lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m².

8.3. Obszary przestrzeni publicznej

Na terenie gminy Rybno nie wyznacza się obszarów przestrzeni publicznej. W celu kształtowania struktur funkcjonalno-przestrzennych należy, w przyszłości wyznaczyć lokalne obszary przestrzeni publicznej w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z uwarunkowaniami i potrzebami ich tworzenia.

9. Obszary wskazane do objęcia sporządzeniem miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i zakupem gruntów do gminnego zasobu gruntów

Oznaczenie obszaru na zał. graf. Nr 2	Lokalizacja obszaru w układzie strukturalnym zagospodarowania przestrzennego gminy.	Główne cele sporządzenia opracowań planistycznych.
I	pd. część gminy, pasmo rozwoju funkcji osadniczych i gospodarczych	Określenie warunków do inwestowania dla funkcji produkcyjnych i usługowych.
II	pn. część gminy, pasmo rozwoju funkcji osadniczych i gospodarczych	Określenie warunków zainwestowania dla funkcji przetwórstwa rolno – spożywczego i obsługi rynku rolnego.
III	środkowa część gminy, obszary rozwoju funkcji turystycznych	Określenie form i sposobów zainwestowania turystycznego zgodnie z prawnie przyjętymi ustaleniami planu ochrony Welskiego Parku Krajobrazowego.
IV	otoczenie projektowanego obejścia wsi Hartowiec i skrzyżowania drogi woj. Nr 538 z magistralą PKP	Ustalenie przebiegu obejścia wsi Hartowiec oraz parametrów i lokalizacji skrzyżowania dwupoziomowego drogi

	Warszawa – Gdynia	krajowej z linią magistralną PKP.
--	-------------------	-----------------------------------

W w/w obszarach obowiązek sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego powinien obejmować tereny, które z tytułu określonych wyżej celów sporządzania planów warunkują realizację tych celów. W obszarach oznaczonych symbolami: I-V należy realizować, w połączeniu z obowiązkiem sporządzania w/w planów, zakup terenów do gminnego zasobu gruntów. Obowiązek sporządzenia planów obejmować będzie również, z tytułu właściwych przepisów szczególnych, stosowne zadania dla realizacji celów publicznych, w tym inwestycje liniowe, o ile nie przebiegają one w liniach rozgraniczających dróg.

10. Wykaz obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w obszarze gminy Rybno

Lp.	Nazwa opracowania	Rok
1.	<i>Uchwała Nr XVIII/31/96 Rady Gminy w Rybnie z dnia 24 czerwca 1996 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Rybno i wsi Rybno w miejscowościach: Naguszewo, Rybno, Nowa Wieś (Dz. Urz. Woj. Ciechanowskiego Nr 21, poz. 73 z dnia 8.08.1996r.)</i>	24.06.1996r.
2.	<i>Uchwała Nr XVIII/32/96 Rady Gminy w Rybnie z dnia 24 czerwca 1996 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Rybno w miejscowościach: Wery, Grądy, Gronowo, Hartowiec (Dz. Urz. Woj. Ciechanowskiego Nr 21, poz. 74 z dnia 8.08.1996r.)</i>	24.06.1996r.
3.	<i>Uchwała Nr XX/50/96 Rady Gminy w Rybnie z dnia 30 października 1996 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Rybno w obszarze Rapaty (Dz. Urz. Woj. Ciechanowskiego Nr 36, poz. 146 z dnia 12.12.1996r.)</i>	30.10.1996r.
4.	<i>Uchwała Nr XXXI/74/97 Rady Gminy w Rybnie z dnia 23 grudnia 1997 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Rybno w obszarze działki Nr 40 Prusy (Dz. Urz. Woj. Ciechanowskiego Nr 4, poz. 17 z dnia 5.03.1998r.)</i>	23.12.1997r.
5.	<i>Uchwała Nr XXXVII/41/98 Rady Gminy w Rybnie z dnia 18 czerwca 1998 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego wsi oraz miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Rybno dotyczącej fragmentów wsi: Hartowiec, Jeglia, Rumian, Wery (Dz. Urz. Woj. Ciechanowskiego Nr 25, poz. 126 z dnia 19.08.1998r.)</i>	18.06.1998r.
6.	<i>Uchwała Nr V/22/99 Rady Gminy w Rybnie z dnia 13 marca 1999 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Rybno w miejscowościach: Naguszewo, Rybno, Grądy, Hartowiec (Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego Nr 18, poz. 181 z dnia 14.04.1999r.)</i>	13.03.1999r.
7.	<i>Uchwała Nr IX/86/99 Rady Gminy w Rybnie z dnia 15 grudnia 1999 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Rybno w miejscowościach: Truszczyny, Jeglia, Dębień, Prusy, Tuczeki, Żabiny, Koszelewy (pod dolesienie) (Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego Nr 13, poz. 175 z dnia 25.02.2000 r.)</i>	15.12.1999r.

8.	Uchwała Nr XIII/124/2000 Rady Gminy w Rybnie z dnia 2 czerwca 2000 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Rybno w miejscowościach: Naguszewo, Rybno, Grądy, Jeglia (Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego Nr 39, poz. 557 z dnia 3.07.2000r.)	2.06.2000r.
9.	Uchwała Nr XIX/5/2001 Rady Gminy w Rybnie z dnia 3 marca 2001 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Rybno w miejscowościach: Dębień, Tuczki, Żabiny, Koszelewy, Koszelewki (pod dolesienie) (Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego Nr 43, poz. 664 z dnia 30.05.2001r.)	3.03.2001r.
10.	Uchwała Nr XIX/6/2001 Rady Gminy w Rybnie z dnia 3 marca 2001 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Rybno w miejscowościach: Rybno, Jeglia, Dębień, Tuczki (Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego Nr 43, poz. 665 z dnia 30.05.2001r.)	3.03.2001r.
11.	Uchwała Nr XXI/20/2001 Rady Gminy w Rybnie z dnia 31 maja 2001 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Rybno w miejscowości Wery (Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego Nr 60, poz. 984 z dnia 20.07.2001r.)	31.05.2001r.
12.	Uchwała Nr XXI/21/2001 Rady Gminy w Rybnie z dnia 31 maja 2001 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Rybno w miejscowości Rumian (Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego Nr 60, poz. 985 z dnia 20.07.2001r.)	31.05.2001r.
13.	Uchwała Nr XXX/12/2002 Rady Gminy w Rybnie z dnia 1 marca 2002 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego fragmentu wsi Rybno oraz miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Rybno w części dotyczącej fragmentów wsi: Nowa Wieś, Naguszewo i Jeglia (Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego Nr 44, poz. 686 z dnia 9.04.2002r.)	1.03.2002r.
14.	Uchwała Nr XXXII/51/2002 Rady Gminy w Rybnie z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Rybno w rejonie wsi Gralewo-Rapaty (Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego Nr 86, poz. 1254 z dnia 12.07.2002r.)	13.06.2002r.
15.	Uchwała Nr XXXIII/58/2002 Rady Gminy w Rybnie z dnia 10 lipca 2002 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Rybno w rejonie wsi Szczupliny (Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego Nr 104, poz. 1580 z dnia 26.08.2002r.)	10.07.2002r.
16.	Uchwała Nr VII/86/2003 Rady Gminy w Rybnie z dnia 10 września 2003 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy i wsi Rybno w miejscowościach: Rybno, Nowa Wieś, Grądy, Żabiny, Prusy (Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego Nr 168, poz. 2038 z dnia 23.10.2003r.)	10.09.2003r.
17.	Uchwała Nr XIX/85/04 Rady Gminy Rybno z dnia 30 grudnia 2004 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Rybno w obrębie geodezyjnym Żabiny (Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego Nr 13, poz. 265 z dnia 11.02.2005r.)	30.12.2004r.
18.	Uchwała Nr XXVIII/60/05 Rady Gminy Rybno z dnia 29 grudnia 2005 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Rybno w miejscowości Nowa Wieś (Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego Nr 30, poz. 659 z dnia 24.02.2006r.)	29.12.2005r.
19.	Uchwała Nr XXIII/61/05 Rady Gminy Rybno z dnia 29 grudnia 2005 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Rybno w miejscowości Wery	29.12.2005r.

	(Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego Nr 30, poz. 660 z dnia 24.02.2006r.)	
20.	Uchwała Nr XXVIII/62/05 Rady Gminy Rybno z dnia 29 grudnia 2005 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Rybno (Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego Nr 30, poz. 661 z dnia 24.02.2006r.)	29.12.2005r.
21.	Uchwała Nr XXXIII/32/06 Rady Gminy Rybno z dnia 29 września 2006 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Rybno w miejscowości Rybno (Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego Nr 177, poz. 2522 z dnia 21.11.2006r.)	29.09.2006r.
22.	Uchwała Nr XXVII/12/09 Rady Gminy Rybno z dnia 27 lutego 2009 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Rybno w miejscowości Rybno (Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego Nr 50, poz. 786 z dnia 10.04.2009r.)	27.02.2009r.
23.	Uchwała Nr XXII/24/12 Rady Gminy Rybno z dnia 26 czerwca 2012 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Rybno w obrębie geodezyjnym Naguszewo (Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego z dnia 8 sierpnia 2012r., poz. 2259)	26.06.2012r.
24.	Uchwała Nr XXII/25/12 Rady Gminy Rybno z dnia 26 czerwca 2012 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Rybno w obrębie geodezyjnym Żabiny (Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego z dnia 13 sierpnia 2012r., poz. 2296)	26.06.2012r.

11. Zadania dla realizacji celów publicznych

11.1. Projektowane zadania dla realizacji lokalnych celów publicznych z tytułu głównych celów polityki przestrzennej gminy:

- 1) Realizacja gminnego systemu kanalizacji sanitarnej (z określeniem zasięgu tego systemu jako związanego z oczyszczalnią ścieków w Rybnie wraz z etapowaniem jego realizacji).
- 2) Rozbudowa sieci wodociągów wiejskich w formie spinania ich podsystemów, powiązana z przyjęciem wszystkich ujęć wodnych i sieci magistralnych przez gminę.
- 3) Powiększenie istniejącego zasobu gruntów gminnych dla realizacji:
 - a) funkcji publicznych i potrzeb mieszkaniowych;
 - b) inwestycji kapitału prywatnego w zakresie działalności produkcyjnej i usługowej pozarolniczej (w głównych miejscowościach gminy i otoczenia ciągu komunikacyjnego) oraz przedsiębiorstwa rolno – spożywczego i obsługi rynku rolnego (w północnej części gminy).
- 4) Zmiany ustaleń planistycznych w obszarze gminy w zakresie struktury zagospodarowania turystyczno – wypoczynkowego w celu:
 - a) ograniczenia dominacji funkcji letniskowych;
 - b) ukształtowania oferty inwestycyjnej dla bazy turystyczno – wypoczynkowej o wysokim standardzie i zagospodarowaniu szlaku turystycznego rzeki Wel;
 - c) korelacji działań administracji rządowej i samorządowej (z tytułu działań ochronnych i promocyjnych Welskiego Parku Krajobrazowego).
- 5) Utwardzenie dróg gminnych.

11.2. Postulowane zadania dla realizacji ponadlokalnych celów publicznych

- 1) Modernizacja drogi wojewódzkiej nr 538 wraz z budową obejścia wsi Rybno i przebudową obiektów inżynierskich;
- 2) Modernizacja i poprawa stanu technicznego dróg powiatowych na terenie gminy;
- 3) Modernizacja magistrali kolejowej E – 65;
- 4) *Budowa elektroenergetycznej linii napowietrznej dwutorowej 2x400 kV relacji Płock – Mątki Olsztyn;*
- 5) Udział w finansowaniu zadań z tytułu zagospodarowania Welskiego Parku Krajobrazowego w zakresie:
 - a) systemu odbioru i oczyszczania ścieków;
 - b) zagospodarowanie turystyczne rzeki Wel;
 - c) uporządkowanie gospodarki ściekowej gorzelnii we władaniu ANR.

12. Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych

Zgodnie z decyzją Nr 45 Ministra Infrastruktury z dnia 17 grudnia 2009 r. w sprawie ustalenia terenów przez, które przebiegają linie kolejowe, jako terenów zamkniętych, na terenie gminy Rybno tereny zamknięte kolejowe zajmują powierzchnię ok. 74,8 ha. Niżej wymienione tereny zamknięte w gminie Rybno pozostają w zarządzie Polskich Kolei Państwowych.

Wykaz terenów zamkniętych, przez które przebiegają linie kolejowe

Lp.	Obręb	Nr działki	Pow. (ha)
1	Dębień	181	4,0301
2	Hartowiec	240/12	10,2782
3	Jeglia	28	5,8853
4	Rybno	871	19,4028
5	Tuczki	56/2	9,0209
6	Żabiny	305	26,1969

Źródło: Dziennik Urzędowy Ministra Infrastruktury z dnia 17 grudnia 2009 r. w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe, jako terenów zamkniętych

Nie przewiduje się zmiany istniejącej dotychczasowej funkcji (przeznaczenia) powyższych nieruchomości stanowiących tereny zamknięte.

13. Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny

W granicach gminy Rybno w/w obszary mogą być wyznaczone w udokumentowanych złożach kopaliny oraz w granicach terenów perspektywicznego wydobywania kopaliny, o ile wymagać tego będą przepisy prawa geologicznego i górniczego. Należy określić zagospodarowanie terenów górniczych oraz ustalić ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy, lokalizację urządzeń pomocniczych bezpośrednio związanych z eksploatacją kopaliny. Należy również określić warunki zachowania bezpieczeństwa powszechnego i spełnienie wymogów dotyczących ochrony środowiska.

14. Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej

Na obszarze gminy nie występują pomniki zagłady i ich strefy ochronne w rozumieniu przepisów Ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz. U. z dnia 10 maja 1999 r.).

15. Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych

Na terenie gminy Rybno występują obszary szczególnie zagrożone powodzią od rzeki Wel, wyznaczone w opracowaniu Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej Oddział Morski w Gdyni, i wskazane na załączniku Nr 2 do studium. W/w tereny przedstawiają maksymalny obszar zagrożony prawdopodobieństwem wystąpienia powodzi raz na 100 lat.

W stosunku do terenów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi, podstawowe działania związane z ochroną przeciwpowodziową obejmują przede wszystkim zapewnienie pełnej sprawności technicznej istniejących urządzeń przeciwpowodziowych poprzez prowadzenie remontów, konserwacji oraz bieżących napraw wynikających z dokonywanych okresowo przeglądów.

Na obszarach bezpośrednio zagrożonych powodzią obowiązują przepisy ustawy Prawo wodne z dnia 18 lipca 2001r. (tj. Dz. U. z 2005 r. Nr 239, poz. 2019 z późn. zm.)

Na terenie gminy nie występują tereny osuwiskowe.

16. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji

Rewitalizacją powinny zostać objęte zabudowania gospodarcze i służące prowadzeniu działalności rolniczych, oraz zabudowa mieszkaniowa zlokalizowana na terenach popegeerowskich. Przekształceń i rehabilitacji wymagają obiekty zabudowy mieszkaniowej o dysharmonijnych formach architektury takich jak: gabaryty, bryły, kształty dachów, czy kolorystyka.

Ponadto w studium wyznacza się obszary rekultywacji terenów po wyeksploatowaniu kopalin. W/w rekultywację obszarów poeksploatacyjnych surowców mineralnych wykonać należy w oparciu o ustalony kierunek i warunki przeprowadzania rekultywacji.

17. Inne obszary problemowe

W studium nie określa się innych obszarów problemowych.

18. Uwarunkowania wynikające z warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia

W wyniku reformy administracyjnej kraju z dniem 1 stycznia 1999r. gmina Rybno znalazła się w granicach powiatu działdowskiego województwa warmińsko-mazurskiego. W latach 1975-1998 gmina położona była w województwie ciechanowskim. Siedzibą gminy jest miejscowość Rybno.

Dla lepszego uchwycenia zmian oraz zilustrowania zjawisk społeczno – gospodarczych posłużono się wybranymi danymi statystycznymi dla gminy Rybno za lata 2002-2010*, porównując je do danych województwa oraz powiatu działdowskiego.

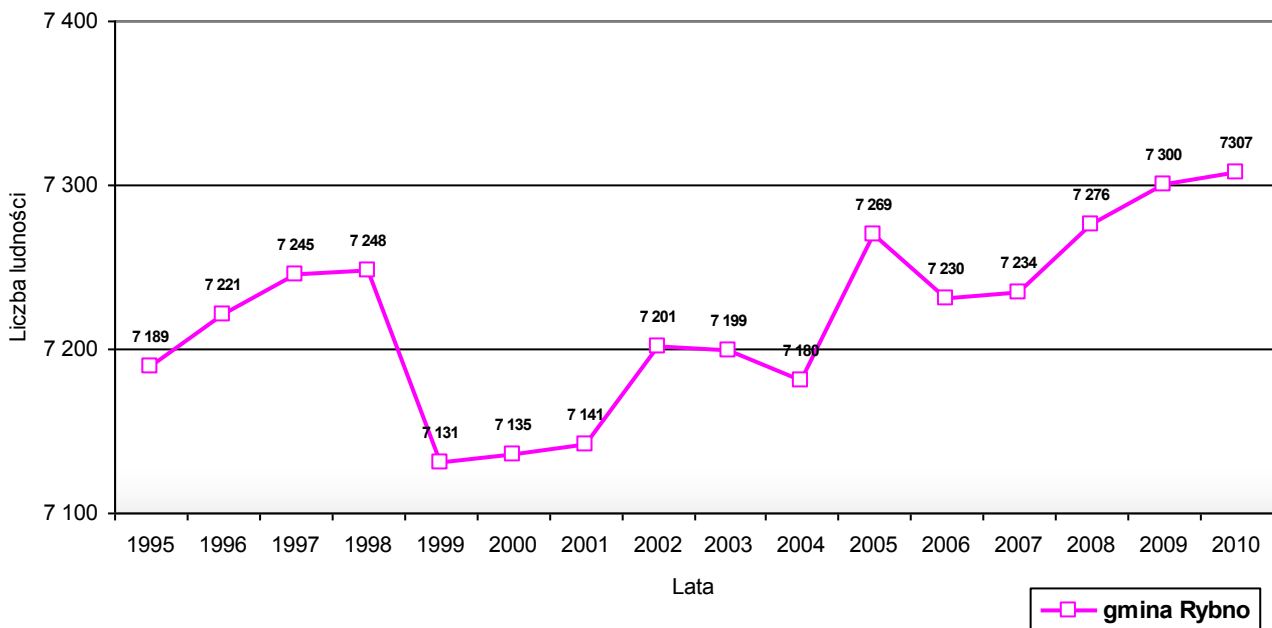
Rybno jest jedną z czterech gmin wiejskich powiatu działdowskiego o powierzchni 14 841 ha i pod koniec 2010 r. zamieszkiwało ją 7 307 osób (według danych Urzędu Statystycznego w Olsztynie), co stanowi 11,2% mieszkańców powiatu i 0,5% mieszkańców województwa.

Wskaźnik gęstości zaludnienia w Rybnie w 2010 r. wynosił 49 osób/1km² i był znacznie niższy w porównaniu ze średnimi w powiecie, gdzie wynosił 68 osób/1km² oraz ze średnią województwa, która kształtowała się na poziomie 59 osób/1km².

W latach 2002-2010 liczba ludności gminy wzrosła o 106 mieszkańców, a więc o 1,45%, podczas gdy w powiecie spadła o 0,8%. W województwie natomiast odnotowano spadek liczby ludności o 0,1%.

Zmiany stanu ludności faktycznie zamieszkałej w gminie Rybno w latach 1995-2010 ilustruje poniższy wykres.

Wykres 1. Liczba ludności w latach 1995-2010.

Według najnowszych prognoz** Głównego Urzędu Statystycznego od 2010 roku liczba ludności wiejskiej województwa warmińsko-mazurskiego będzie systematycznie maleć. Biorąc jednak pod uwagę fakt, iż od 2006r. liczba ludności rosła średnio w roku o ok. 20 osób, w najbliższych latach należy założyć utrzymanie się tych tendencji.

W badanym okresie w Rybnie nastąpił spadek udziału roczników przedprodukcyjnych z 28,4% do 24,2%, wzrósł natomiast udział ludności w wieku produkcyjnym z 58,3% do 62,5%. Udział ludności w wieku poprodukcyjnym utrzymał się na takim samym poziomie i wynosił 13,3%. Taka struktura wieku jest efektem większej liczby urodzeń w latach minionych.

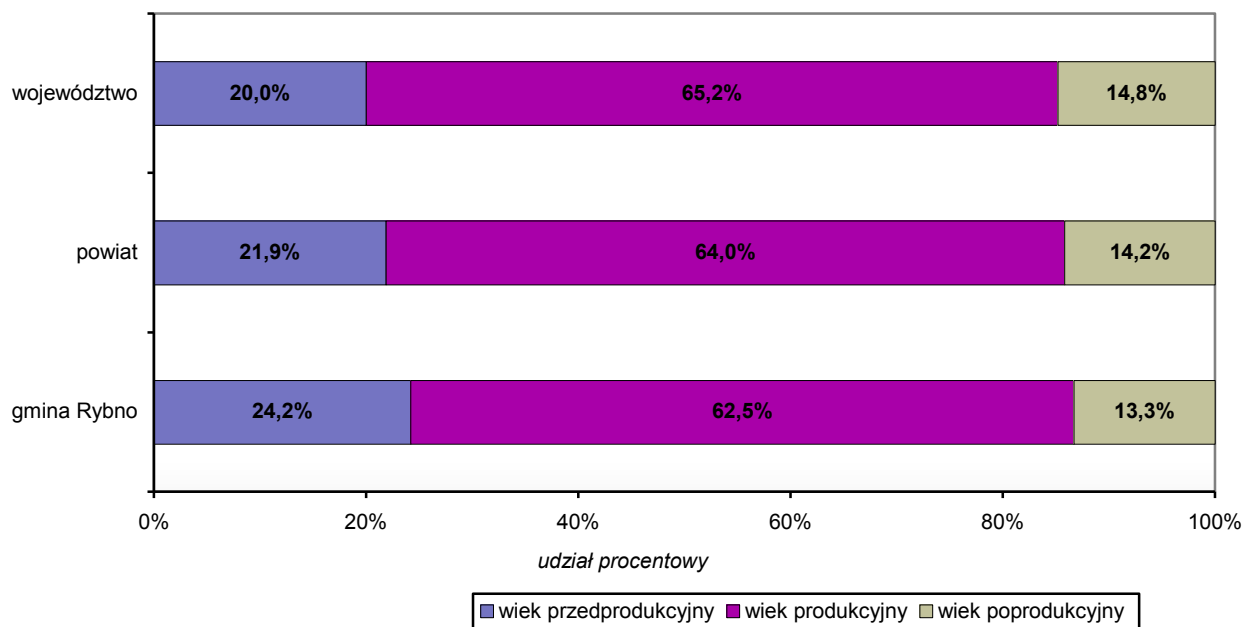
* z powodu braku porównywalnych danych w niektórych analizach posłużono się danymi za inne lata.

** Prognoza ludności na lata 2008-2035, Główny Urząd Statystyczny, Departament Badań Demograficznych,

Wiąże się to ze zwiększonym popytem na miejsca pracy i zwiększoną potrzebą opieki nad ludźmi starszymi. Struktura wieku ludności w gminie jest jednak znacznie korzystniejsza w porównaniu zarówno z powiatem jak i z województwem.

Sytuację tę obrazuje wykres liczby ludności wg ekonomicznych grup wieku w 2010r.

Wykres 2. Ludność wg ekonomicznych grup wieku w 2010 r.

Zmiany w strukturze wiekowej, tj. malejący udział liczby osób w wieku przedprodukcyjnym, rosnący udział ludności w wieku produkcyjnym, przy stałym udziale ludności w wieku poprodukcyjnym świadczą o powolnym starzeniu się mieszkańców gminy Rybno.

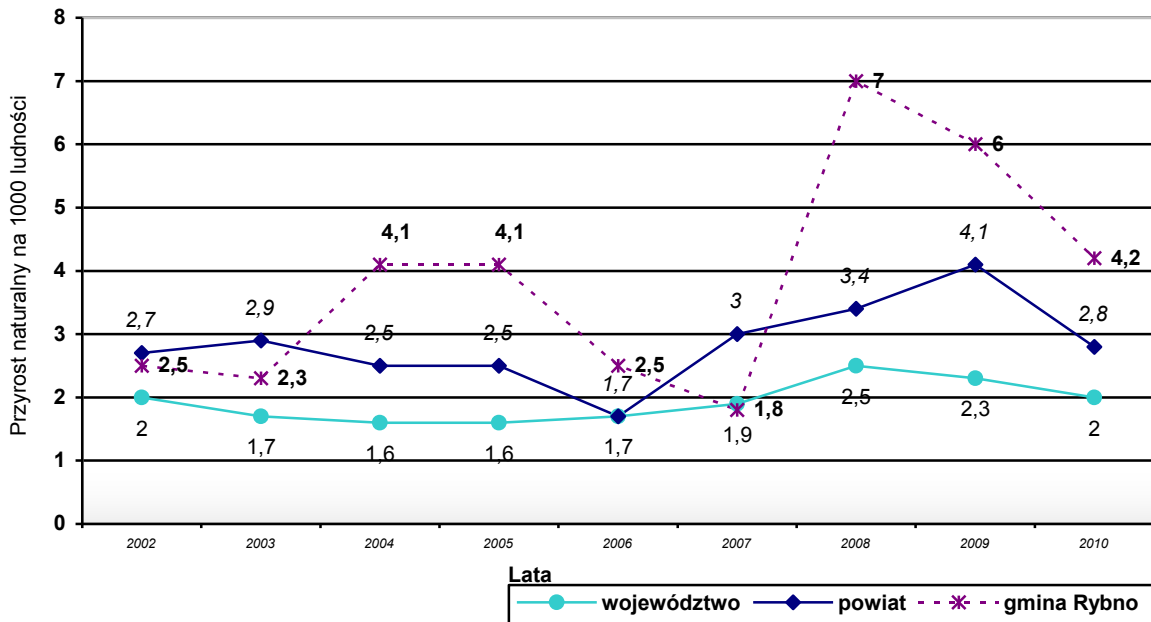
Biorąc pod uwagę współczynnik obciążenia demograficznego (ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym) Rybno niekorzystnie odbiega zarówno od powiatu jak i od województwa. W 2010r. wskaźnik ten wyniósł 60 osób (powiat-56; województwo-53), jednak w porównaniu z latami ubiegłymi sytuacja uległa znacznej poprawie (w 2002r. – 71,6).

Ogółem na 100 mężczyzn w 2010r. w gminie przypadało zaledwie 99 kobiet, co jest sytuacją odmienną zarówno w porównaniu z powiatem jak i z województwem, gdzie wskaźnik ten wyniósł odpowiednio 104 i 105.

W analizowanym okresie poziom przyrostu naturalnego w Rybnie uległ znacznemu wzrostowi i w 2010r. wyniósł 4,2 osób/1000 mieszkańców i był znacznie wyższy zarówno w porównaniu do średnich w powiecie i w województwie. Na tę sytuację głównie miała wpływ rosnąca liczba urodzeń.

Sytuację w Rybnie na tle powiatu oraz województwa w latach 2002-2010 przedstawia poniższy wykres.

Wykres 3. Przyrost naturalny na 1000 ludności.

Wskaźnikiem obrazującym bieżące tendencje mieszkańców jest ilość zawieranych małżeństw. W roku 2010 na terenie gminy zawarto 6,2 małżeństw na 1000 mieszkańców i jest to wartość zbliżona do średniej w powiecie (5,8) oraz w województwie (5,9). Jednak w porównaniu do roku 2002 liczba zawartych małżeństw w Rybnie wzrosła o 35% i może mieć wpływ na poziom przyrostu naturalnego w latach następnych.

Jednym ze źródeł utrzymania mieszkańców gminy jest rolnictwo. Jednak stan opłacalności produkcji rolnej sprawia, iż nie jest to jedyne źródło utrzymania dla części ludności posiadającej gospodarstwa rolne. Oprócz rolnictwa mieszkańcy gminy znajdują zatrudnienie w pozarolniczych działach gospodarki.

Liczba pracujących (bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz bez pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie) na terenie gminy w 2010r. wynosiła 811 osób i w porównaniu z 2002 r. wzrosła o 32%.

Udział kobiet w ogólnej liczbie pracujących w 2010r. wyniósł 37% i był niższy w porównaniu zarówno z powiatem (47% w 2010r.) jak i z województwem (47%).

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w gminie w 2010r. wynosiła 665 osób, z czego 395 osób stanowiły kobiety (59,4%). Dla porównania udział kobiet wśród zarejestrowanych bezrobotnych w powiecie wynosił 59,53%, a w województwie 52,98%.

W ostatnich latach liczba bezrobotnych stopniowo ulegała zmniejszeniu. W porównaniu z 2003r. odnotowano spadek liczby bezrobotnych aż o 32%.

Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym znacznie się obniżył i w 2010r. wynosił 14,6%, tj. nieznacznie powyżej średnich w powiecie – 13,9% i w województwie 11,4%. Dla porównania w 2003r. wskaźnik ten w gminie wynosił 23,1%, w powiecie 22,1%, a w województwie 19%. Na tle obecnych uwarunkowań rozwoju gminy można założyć, że powyższa tendencja będzie w gminie Rybno postępować.

Zasoby mieszkaniowe gminy Rybno w 2010 r. wynosiły 2100 mieszkań. W porównaniu z 2002r. liczba mieszkań wzrosła o 98, tj. o 5%.

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w gminie wynosiła 78,6m² (powiat-72,5m²; województwo-66,2m²), natomiast przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania przypadająca na 1 osobę to 22,6m² (powiat-23m²; województwo-22,4m²).

W 2010r. z instalacji wodociągowej korzystało 74,3% ogółu ludności gminy, natomiast z kanalizacji jedynie 36,4%. Dla porównania w powiecie działowskim korzystających z wodociągu było 84,3%, natomiast z kanalizacji 54,3%.

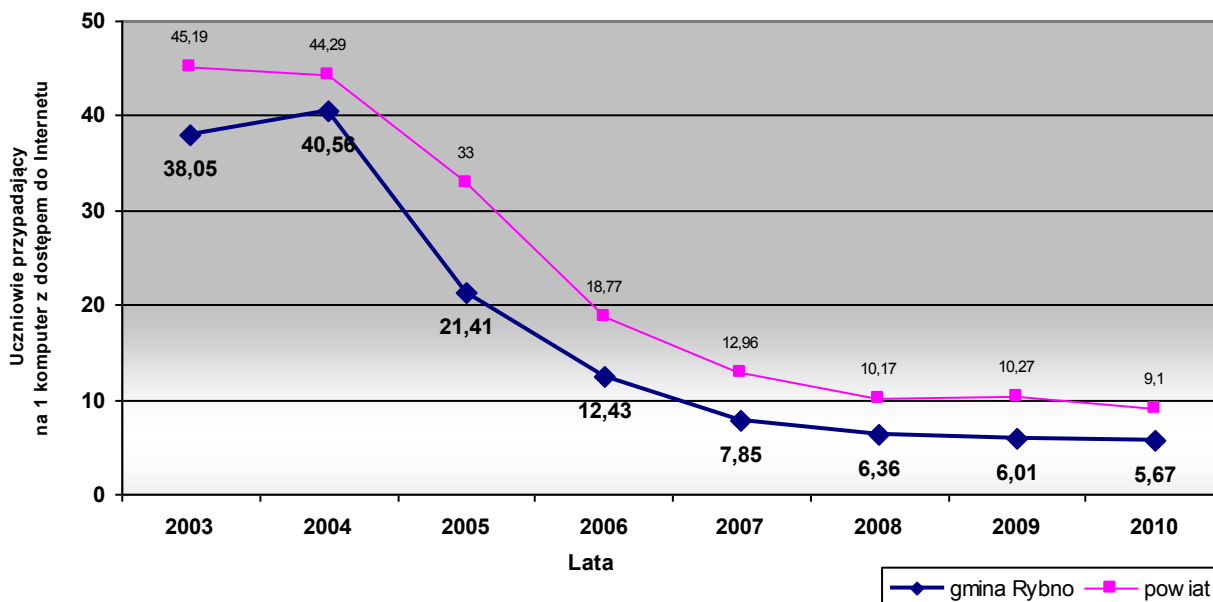
Na terenie gminy funkcjonuje sześć szkół podstawowych, dwa gimnazja i jedno przedszkole:

- Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Hartowcu (69 uczniów),
- Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Kopernika w Jeglii (57 uczniów),
- Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Koszelewach (109 uczniów),
- Szkoła Podstawowa im. Jana Twardowskiego w Rumianie (109 uczniów),
- Szkoła Podstawowa im. Kawalerów Orderu Uśmiechu w Rybnie (255 uczniów),
- Szkoła Podstawowa im. Polskich Mistrzów Olimpijskich w Żabinach (98 uczniów),
- Niepubliczne Gimnazjum w Hartowcu (66 uczniów),
- Gimnazjum przy Zespole Szkół w Rybnie (299 uczniów w gimnazjum, 70 uczniów LO),
- Przedszkole w Rybnie (50 dzieci).

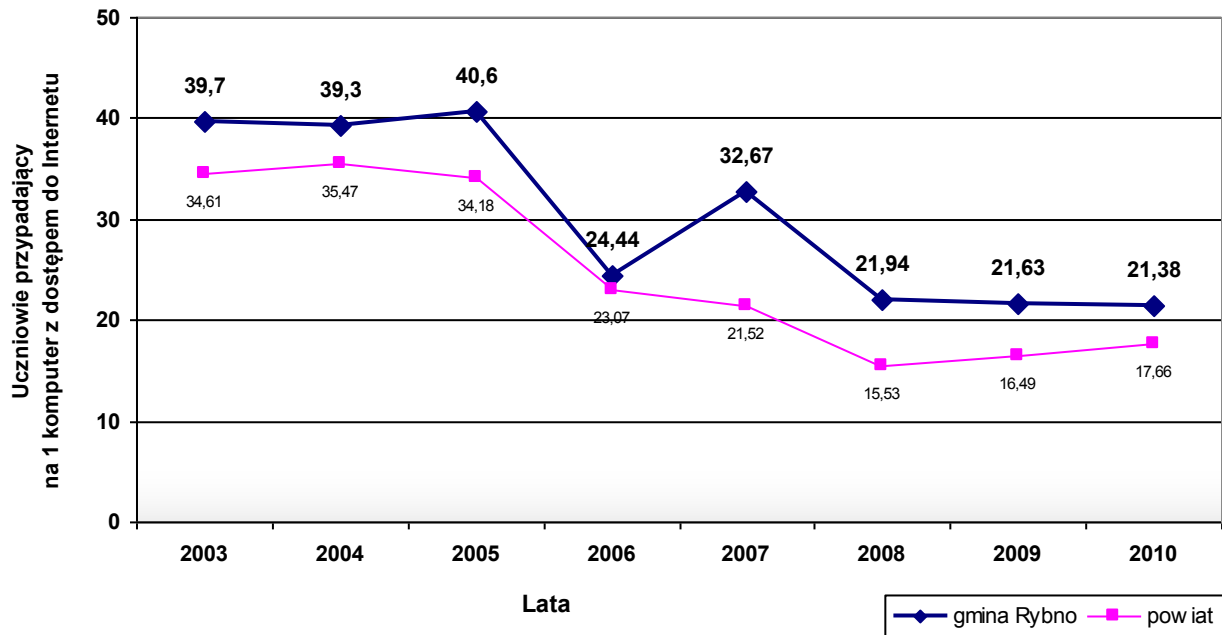
Łączna liczba uczniów w roku szkolnym 2011/2012 wynosiła: 545 uczniów w szkołach podstawowych, 152 dzieci w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych oraz 345 uczniów w gimnazjach.

Poniżej przedstawiono wskaźniki dot. ilości uczniów przypadających na 1 komputer w szkołach podstawowych i w gimnazjach. Na przestrzeni ostatnich lat w gminie wskaźnik ten w szkołach podstawowych kształtował się znacznie korzystniej w porównaniu do powiatu.

Wykres 4. Uczniowie szkół podstawowych (bez specjalnych) przypadający na 1 komputer przeznaczony do użytku uczniów z dostępem do Internetu w latach 2003-2010.

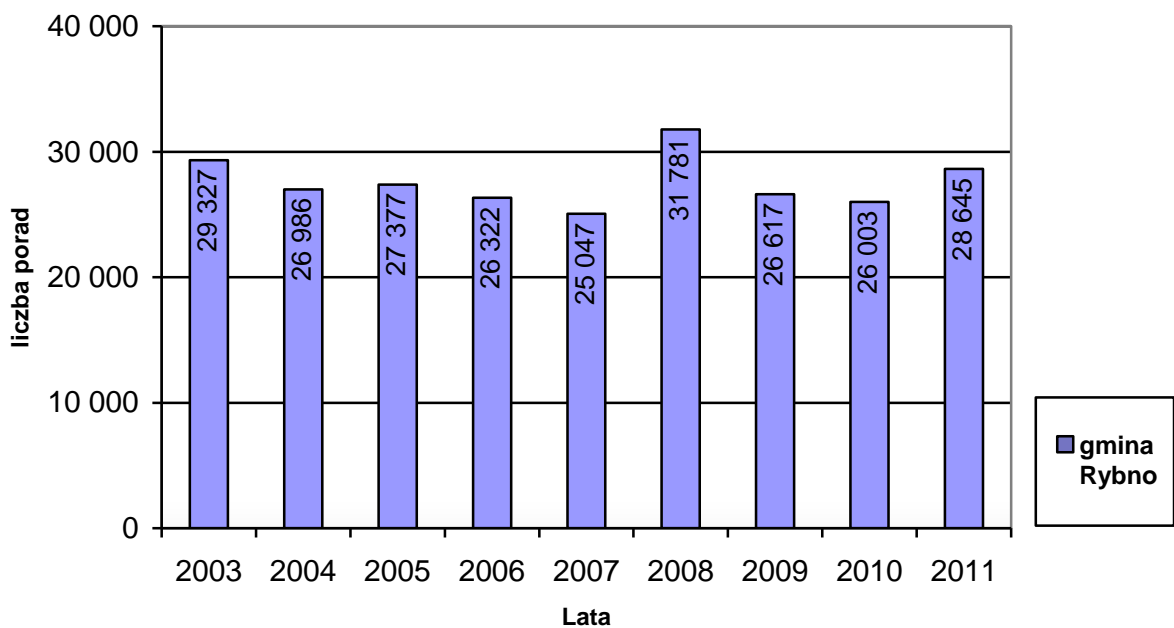
Wykres 5. Uczniowie gimnazjów (bez specjalnych) przypadający na 1 komputer przeznaczony do użytku uczniów z dostępem do Internetu w latach 2003-2010.

W zakresie opieki zdrowotnej Rybno obsługiwane jest przez Samodzielny Publiczny Gminny Zakład Opieki Zdrowotnej w Rybnie oraz jedną aptekę zlokalizowaną przy ul. Zajeziornej w Rybnie.

Poniższy wykres ilustruje dostęp do świadczeń usług medycznych dla ludności gminy.

Wykres 6 Liczba porad udzielonych w placówkach podstawowej opieki zdrowotnej.

Liczba korzystających z noclegów w 2010r. wynosiła 229 osób, co wskazuje na poprawę sytuacji w zakresie usług związanych z turystyką, szczególnie biorąc pod uwagę fakt, iż w latach 2002-2009 nie odnotowano żadnych korzystających z noclegów.

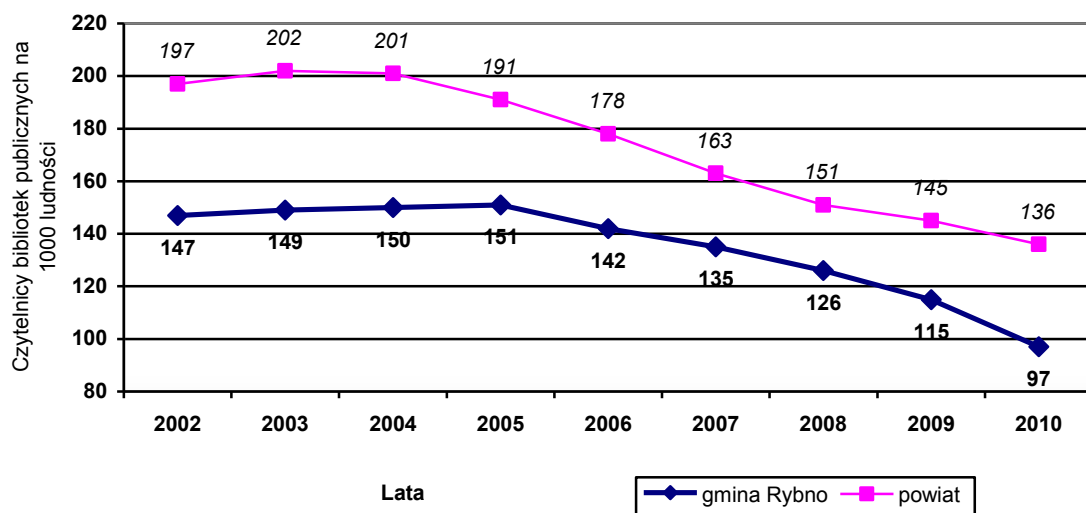
Powodem zaistniałej sytuacji było stworzenie w 2010r. 16 miejsc noclegowych.

Na terenie gminy funkcjonuje Gminna Biblioteka Publiczna w Rybnie. Wskaźniki dotyczące działalności bibliotek na terenie gminy są niekorzystne.

Wskaźnik wypożyczeń księgozbioru na 1 czytelnika wynoszący w 2010r. 18,3 woluminów jest niższy w porównaniu z powiatem, gdzie wynosi 22,7 woluminów (województwo – 18,4).

Poniżej przedstawiono wskaźnik liczby czytelników w przeliczeniu na 1000 mieszkańców na tle powiatu działdowskiego.

Wykres 7. Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności w latach 2002-2010.

W 2009 roku funkcjonowało na terenie gminy 366 podmiotów gospodarczych*, tj. o 13% więcej niż w 2002 roku. Wśród nich zdecydowaną większość, bo aż 95%, stanowiły podmioty sektora prywatnego.

Najwięcej zarejestrowanych jednostek zaobserwowano w sekcjach: budownictwo – 47 (wzrost o 67%) oraz w usługach - 9 (wzrost o 60%).

W porównaniu do 2002r. wielkość dochodów budżetowych na 1 mieszkańca w gminie Rybno wzrosła ponad dwukrotnie i kształtuje się korzystniej zarówno w porównaniu do powiatu i województwa.

Szczegółowe zestawienie danych dotyczących sytuacji społeczno – ekonomicznej gminy Rybno na tle powiatu oraz województwa w latach 2002-2010 przedstawia poniższa tabela:

* bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

Sytuacja społeczno – ekonomiczna gminy Rybno

Wyszczególnienie	Jednostka miary	Województwo W-M		Powiat działdowski		Gmina Rybno	
		2002	2010	2002	2010	2002	2010
LUDNOŚĆ (stan na 31 XII)							
Ludność faktycznie zamieszkała ogółem	osoba	1 428 449	1 427 241	65698	65199	7201	7307
mężczyźni	osoba	698 199	695 631	32165	31937	3596	3665
kobiety	osoba	730 250	731 610	33533	33262	3605	3642
Ludność na 1 km ²	osoba	59	59	68	68	49	49
W % ogółem ludność w wieku:							
przedprodukcyjnym	%	25,0	20,0	26,8	21,9	28,4	24,2
produkcyjnym	%	61,9	65,2	60,2	64,0	58,3	62,5
poprodukcyjnym	%	13,1	14,8	13,0	14,1	13,3	13,3
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	osoba	61,6	53,4	66,0	56,3	71,6	60,0
Kobiety na 100 mężczyzn	osoba	105	105	104	104	100	99
Na 1000 ludności:							
zgony	-	8,4	9,0	9,0	9,0	10,3	8,0
przyrost naturalny	-	2,0	2,0	2,7	2,8	2,5	4,2
urodzenia żywe	-	10,3	11,0	11,7	11,8	12,8	12,2
małżeństwa	-	5,0	5,9	5,1	5,8	4,7	6,2
Saldo migracji na pobyt stały							
saldo migracji gminnych wewnętrznych	osoba	-3030	-2706	-200	-182	18	-25
saldo migracji zagranicznych	osoba	-894	15	-13	7	0	1
RYNEK PRACY (stan na 31 XII)							
Pracujący* ogółem, w tym:	osoba	384 403	423 286	13521	14850	615	811
mężczyźni	osoba	204 940	225 552	7401	7825	411	508
kobiety	osoba	179 463	197 734	6120	7025	204	303
Bezrobotni zarejestrowani**							
ogółem	osoba	170 430	105 942	8843	5792	974	665
mężczyźni	osoba	81 241	49 814	3828	2344	405	270
kobiety	osoba	89 189	56 128	5015	3448	569	395
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym**:							
ogółem	%	19,0	11,4	22,1	13,9	23,1	14,6
kobiety	%	20,5	12,7	25,9	17,4	28,9	18,7
mężczyźni	%	17,6	10,2	18,5	10,7	18,0	11,0
ZASOBY MIESZKANIOWE							
Mieszkania***	mieszk.	445 690	483 217	19386	20672	2002	2100
Przeciętna powierzchnia użytkowa:							
1 mieszkania	m2	64,0	66,2	69,9	72,5	76,6	78,6
na 1 osobę	m2	20,0	22,4	20,6	23,0	21,3	22,6
Mieszkania wyposażone w urządzenia techniczno-sanitarne:							
wodociąg	mieszk.	429 117	466 768	18563	19844	1888	1984
ustęp spłukiwany	mieszk.	396 870	434 908	16542	17886	1640	1742
łazienka	mieszk.	389 331	427 719	16060	17393	1609	1711
centralne ogrzewanie	mieszk.	345 291	383 671	14611	15944	1335	1436
gaz z sieci	mieszk.	216 666	230 725	9093	9993	0	0
BUDOWNICTWO							
Budynki mieszkalne oddane do użytkowania	bud.	1 235	2 298	71	99	13	14
Mieszkania oddane do użytkowania:							
mieszkania	mieszk.	2 924	4 757	94	173	11	14
izby	izba	11 234	19 617	417	758	43	83
powierzchnia użytkowa mieszkań	m2	246 131	457 426	9680	20273	1177	1946
GOSPODARKA KOMUNALNA							
Korzystający z instalacji w % ogółu ludności:							
z wodociągu	%	86,4	89,0	80,1	84,3	71,7	74,3
z kanalizacji	%	62,1	66,0	40,1	54,3	29,8	36,4
z gazu	%	0	43,8	0	44,7	0	0
EDUKACJA I WYCHOWANIE							

* W jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób; łącznie z pracującymi w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (dane szacunkowe). Z uwagi na brak danych dla powiatu za lata 2002 i 2010 w tabeli przedstawiono dane odpowiednio za lata 2003 i 2009.

** Z uwagi na brak danych za 2002 rok w tabeli przedstawiono dane za 2003 rok.

*** W roku 2002 zasoby mieszkaniowe zamieszkane, od roku 2003 zasoby mieszkaniowe wszystkie (zamieszkane i niezamieszkane).

Placówki wychowania przedszkolnego: przedszkola bez specjalnych	ob.	243	258	9	9	1	1
oddziały przedszkolne przy szkołach podst.	ob.	421	395	27	22	6	6
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego: przedszkola bez specjalnych	osoba	21 137	26 681	1002	1075	43	49
oddziały przedszkolne przy szkołach podst.	osoba	8 759	9 379	369	471	126	138
Szkoły podstawowe ogółem	ob.	615	548	39	30	6	6
Uczniowie w szkołach podstawowych ogółem	osoba	124 192	87 302	6 134	4 395	730	550
Gimnazja ogółem	ob.	264	295	11	12	2	2
Uczniowie w gimnazjach ogółem	osoba	71 699	52 552	3 450	2 614	388	342
Uczniowie przypadający na 1 komputer przeznaczony do użytku uczniów z dostępem do Internetu****:							
szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży (bez specjalnych)	osoba	48,04	11,15	45,19	9,10	38,05	5,67
gimnazja dla dzieci i młodzieży (bez specjalnych)	osoba	225	248	34,61	17,66	39,70	21,38
OCHRONA ZDROWIA							
Zakłady opieki zdrowotnej***** ogółem	ob.	434	710	25	32	1	1
publiczne	ob.	73	72	4	2	1	1
niepubliczne	ob.	361	638	21	30	0	0
Podstawowa opieka zdrowotna - porady****	jd	5 395 422	5 797 659	182 328	282 740	29327	26003
Apteki ogólnodostępne****	ob.	304	366	13	15	1	1
Liczba ludności na 1 aptekę ogólnodostępną****	osoba	4 746	3 900	5053	4347	7201	7307
TURYSTYKA							
Wybrane turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania (stan w dniu 31 VII) ogółem	ob.	368	387	7	9	0	1
Miejsca noclegowe	msc	34 255	37 722	895	958	0	16
Korzystający z noclegów	osoba	711 507	898 771	4177	13304	0	229
Udzielone noclegi	--	1 868 491	2 407 502	21517	58303	0	2330
KULTURA I SZTUKA							
Biblioteki i filie	ob.	358	316	24	23	1	1
Czytelniccy w ciągu roku	osoba	280 313	229 071	12930	8902	1051	709
Czytelniccy bibliotek publ. na 1000 ludności	osoba	196	160	197	136	147	97
Księgozbiór	wol.	5 471 028	5 094 514	244428	245330	21493	25361
Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika	wol.	18,6	18,4	22,3	22,7	22,7	18,3
Kina stałe	ob.	30	21	1	1	0	0
Muzea łącznie z oddziałami	ob.	19	27	0	0	0	0
Zwiedzający muzea i oddziały	osoba	392 985	540 454	0	0	0	0
GOSPODARKA							
Podmioty gospodarcze (stan w dniu 31 XII)***** ogółem	jed.gosp.	107 891	114 821	3735	3876	324	366
sektor publiczny	jed.gosp.	6 474	5 459	224	203	18	17
sektor prywatny	jed.gosp.	101 417	109 362	3511	3673	306	349
Podmioty gospodarcze wg sekcji PKD 2004							
Sekcja A - Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	jed.gosp.	4 604	5 088	208	188	21	23
Sekcja B - Rybactwo	jed.gosp.	116	117	2	1	0	0
Sekcja C - Górnictwo	jed.gosp.	54	98	4	2	1	0
Sekcja D - Przetwórstwo przemysłowe	jed.gosp.	9 805	9 754	371	366	41	42
Sekcja E - Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	jed.gosp.	197	229	7	8	2	2
Sekcja F - Budownictwo	jed.gosp.	9 643	13 213	462	678	70	117

**** Z uwagi na brak danych za 2002 rok w tabeli przedstawiono dane za 2003 rok.

***** Z uwagi na brak danych za lata 2002 i 2003 w tabeli przedstawiono dane za 2004 rok.

***** Z uwagi na brak porównywalnych danych za 2010 rok w tabeli przedstawiono dane za 2009 rok

Sekcja G - Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego	jed.gosp.	33 383	29 552	1260	1089	87	78
Sekcja H - Hotele i restauracje	jed.gosp.	3 243	3 263	75	75	7	4
Sekcja I - Transport, gospodarka magazynowa i łączność	jed.gosp.	8 075	7 727	281	206	26	17
Sekcja J - Pośrednictwo finansowe	jed.gosp.	4 718	3 860	117	102	5	6
Sekcja K - Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	jed.gosp.	17 183	20 323	381	489	26	18
Sekcja L - Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne	jed.gosp.	1 112	1 136	64	69	4	11
Sekcja M - Edukacja	jed.gosp.	2 627	3 456	138	155	9	14
Sekcja N - Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	jed.gosp.	5 901	7 512	153	191	10	10
Sekcja O - Działalność usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	jed.gosp.	7 228	9 491	212	264	15	24
Sekcja P - Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	jed.gosp.	2	1	0	0	0	0
Sekcja Q - Organizacje i zespoły eksterytorialne	jed.gosp.	0	1	0	0	0	0
DOCHODY I WYDATKI BUDŻETOWE (bez miast na prawach powiatu)							
Dochody budżetu gminy ogółem na 1 mieszkańca	zł	1402,62	2959,96	1425,79	2816,77	1371,53	2984,13
Wydatki z budżetu gminy ogółem na 1 mieszkańca	zł	1433,73	3386,18	1486,01	3119,68	1409,30	3320,74

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Struktura sieci osadniczej.

Gmina Rybno liczy ogółem 26 miejscowości, w tym 22 miejscowości stanowiące ogniwa sieci osadniczej. Miejscowości te są bardzo zróżnicowane pod względem wielkości. Najmniejsza miejscowość Wery liczy 36 mieszkańców, największa Rybno – 2623 mieszkańców. Średnia wielkość wsi w gminie wynosi 338 mieszkańców, co świadczy o rozdrobnieniu sieci osadniczej. Strukturę sieci osadniczej przedstawia poniższa tabela oraz rysunek.

Tabela. Liczba ludności zameldowanych na pobyt stały i czasowy

Lp.	Miejscowość	Ludność 1996		Ludność stan na 30.06.2012r.	
		liczba	%	liczba	%
1.	Dębień	325	4,5	337	4,5
2.	Grabacz	49	0,7	40	0,5
3.	Gralewo (PKP)	113	1,5	113	1,6
4.	Grądy	97	1,3	101	1,4
5.	Gronowo	116	1,6	109	1,5
6.	Groszki	122	1,6	121	1,6
7.	Hartowiec	638	8,7	678	9,1 (3)
8.	Jeglia	314	4,3	308	4,1
9.	Kopaniarze	53	0,7	51	0,7
10.	Koszelewki	122	1,6	119	1,6
11.	Koszelewy	595	8,2	584	7,9 (4)
12.	Naguszewo	127	1,7	99	1,3
13.	Nowa Wieś	74	1,0	56	0,8
14.	Prusy	78	1,1	78	1,1
15.	Rapaty	87	1,2	66	0,9
16.	Rumian	326	4,5	313	4,2
17.	Rybno	2456	33,6	2623	35,3 (1)
18.	Szczupliny	200	2,7	181	2,4
19.	Truszczyń	283	3,9	289	3,9
20.	Tuczki	446	6,0	433	5,8
21.	Wery	29	0,4	36	0,5
22.	Żabiny	670	9,2	691	9,3 (2)
	Razem	7320	100	7426	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z Urzędu Gminy Rybno

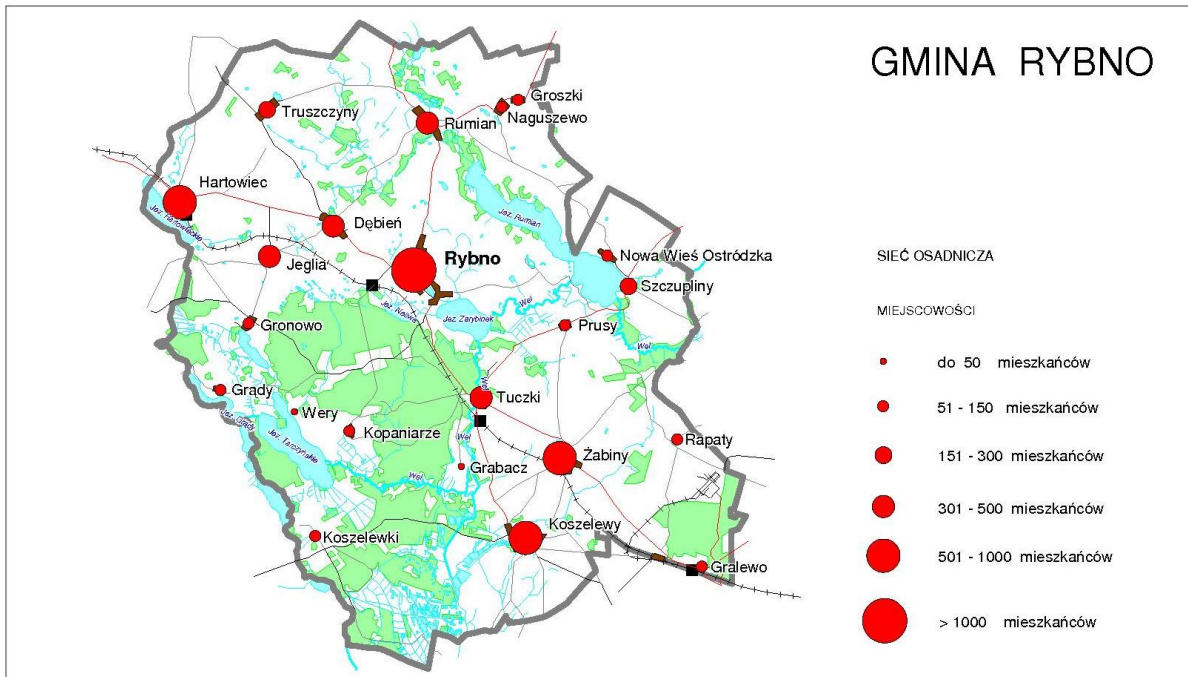

Tabela. Alokacja przestrzenna aktywności gospodarczej pozarolniczej

Lp.	Miejscowość	Zakłady osób fizycznych 1996		Zakłady osób fizycznych stan na 30.06.2012r.	
		liczba	%	liczba	%
1.	Dębień	7	3,2	12	3,6
2.	Grabacz	-	-	3	0,9
3.	Gralewo (PKP)	-	-	8	2,4
4.	Grądy	1	0,5	5	1,5
5.	Gronowo	1	0,5	3	0,9
6.	Groszki	3	1,4	7	2,1
7.	Hartowiec	22	10,2	23	6,9 (2)
8.	Jeglia	5	2,4	11	3,3
9.	Kopaniarze	-	-	1	0,3
10.	Koszelewki	1	0,5	3	0,9
11.	Koszelewo	7	3,2	22	6,6 (3)
12.	Naguszewo	1	0,5	0	-
13.	Nowa Wieś	4	1,9	0	-
14.	Prusy	3	1,4	1	0,3
15.	Rapaty	-	-	0	-
16.	Rumian	6	2,8	8	2,4
17.	Rybno	128	59,5	180	54,4 (1)
18.	Szczupliny	1	0,5	3	0,9
19.	Truszczyń	3	1,4	5	1,5
20.	Tuczki	10	4,6	18	5,4
21.	Wery	2	0,9	0	-
22.	Żabiny	10	4,6	19	5,7 (4)
	Razem	215	100	332	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z Urzędu Gminy Rybno

Powyższe zestawienia ujawniają charakterystyczne cechy alokacji przestrzennej aktywności gospodarczej w gminie, z których najistotniejsze są: układ koncentracji tej aktywności i jej proporcje przestrzenne.

W/w cechy przedstawia poniższa tabela:

Wielkość miejscowości	Miejscowości	Udział (%) w liczbie mieszkańców	Udział (%) w liczbie zakładów osób fiz.
> 2000	Rybno	35,3%	54,4 %
550 - 2000	Hartowiec Koszelewy Żabiny	26,3 %	19,2 %
300 - 550	Dębień Jeglia Rumian Tuczki	18,6 %	14,7 %
> 300	pozostałe miejscowości w gminie	19,8 %	11,7 %

Dominującym w gminie ośrodkiem koncentracji aktywności gospodarczej jest Rybno, które skupia 1/3 ludności gminy i ok. 55 % ilości zakładów osób fizycznych. Grupa trzech największych (poza ośrodkiem gminy) miejscowości skupia ok. 1/4 ludności gminy i ok. 1/5 ilości zakładów osób fizycznych. Kolejna grupa czterech miejscowości skupia ok. 1/5 ludności gminy i ok. 1/7 ilości zakładów osób fizycznych. Analogiczne proporcje dotyczą również grupy miejscowości w/g ich liczby mieszkańców. Reasumując powyższe cechy można stwierdzić, że w gminie Rybno osiem miejscowości (stanowiących 36% ich ilości) koncentruje ok. 80% ludności gminy i ok. 90% ilości zakładów osób fizycznych. Dodając do powyższych wielkości alokację przestrzenną podmiotów gospodarki narodowej, za główne ogniwa koncentracji aktywności gospodarczej pozarolniczej w gminie należy uważać miejscowości: Rybno, Żabiny i Hartowiec.